

OB KONCU JUBILEJA

Jubilejno leto 1961, v katerem so naše organizacije priredile nešteto proslav in svečanosti v spomin na najslavnejše dni zgodovine našega naroda, gre h kraju. Spominjali smo se Ivanjice, režima, ki je takrat klonil, dogodkov, ko je neoboroženo ljudstvo reklo - ne itd. Užice, Poljane nad Jesenicami, Ljubljana, Žužemberk in nešteto drugih manjših in večjih prireditvev po vsej naši domovini nas je popeljalo za 20 let nazaj v tiste čase, ko se je bilo treba odločiti: ali mirno sprejeti fašizem in suženjstvo ali začeti boj za svobodo in napredek.

Na proslavi v Škofji Loki - 23. in 24. decembra bomo slavili 20-letnico razširjene vstaje na Gorenjskem, ki je dobila svoje zgodovinsko mesto v sklopu vseh večjih dogodkov leta 1941 v Jugoslaviji. Poleg vstaje v Bohinju, v Zgornjesavski dolini in na Jesenicah je le-ta dobila še poseben pomen in pomen prav v Poljanski dolini, ko se je klicu za boj od-

zvalo skoraj 300 ljudi. Vstaje v gornjem delu Gorenjske niso rodile večjih uspehov, čeprav je bila pripravljenost ljudi zelo velika. Manjkalo je orožja, dobre organizacije in kadrov. Teh težav pa v Poljanski dolini skoraj ni bilo. Tu je seveda najvažnejša vloga odigral Cankarjev bataljon, ki je takrat prišel na to področje.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti zlasti na nekatere moralne vrline, ki so bile takrat odločilne in so še danes pomembne. Na znanem posvetovanju v Stolicah koncem septembra 1941 so sprejeli sklep, da je treba vstajo razširiti in razviti partizanske akcije po vsej Jugoslaviji, da bi tako razbremenili partizanske enote v Srbiji, ki so jih Nemci z vsemi silami skušali razbiti. Sklepe tega posvetovanja so imeli tudi komunisti na Gorenjskem kot obvezne smernice in so jih začeli izvajati zelo disciplinirano. Hkrati pa so takrat Nemci zmagovalno prodirali že proti Moskvi. Toda prepričanje v zmago naprednih sil ob zavestni disciplini takrat še maloštevilnih članov KPS, ki so bili pripravljeni dati tudi svoja življenja. To so bili brez dvoma moralni zgledi, ki so vplivali tudi na ostale svobodoljubne ljudi, da so sledili komunistom. Druga moralno-politična kvaliteta, ki jo moramo gojiti, pa je v tem, da smo se že takrat odločili za enotnost in bratstvo jugoslovanskih narodov ob ugotovitvi, da samo enotni lahko zmagamo in se razvijamo. Partija je ob sodelovanju številnih ostalih pošteno mislečih ljudi dala vstaji širino, ki je v naslednjih letih osvobodilnega boja omogočila množičnost gibanja in sam bolj tudi močno olajšala,

čeprav smo imeli proti sebi najbolj izkušenega in brutalnega sovražnika.

Ko se danes oziramo v čas pred 20 leti, lahko vidimo, da je objektivna vsebina dogodkov pred dvajsetimi leti vse bolj izražena v uspehih, ki smo jih dosegli v naši družbeni preobrazbi in v socialističnem razvoju Jugoslavije. Če pa gledamo na naš nadaljnji razvoj, ki je vsak dan jasnejši, pa lahko rečemo, da je boj, ki so ga začeli jugoslovanski narodi v 1941. letu, eno izmed najslavnejših poglavij naše zgodovine. Ta junaki boja, s katerimi smo začeli tudi svojo socialistično revolucijo, ta boj odmeva še v današnji stvarnosti. Ob vsem tem razmišljanju pa nas krepi zavest, da smo bili na Gorenjskem med prvimi in da je naša dolžnost, da tudi danes in v prihodnje skušamo prednjačiti pri graditvi nove socialistične družbe, lepše in mirne prihodnosti. - MILAN ZAKELJ

NASI LJUDSKI POSLANCI IN AKTUALNI PROBLEMI

Gorenjska magistrala

PRED REPUBLIKO LJUDSKO SKUPŠČINO NA TORKOVI SEJI - USPEHI IN IZKUSNJE PRI IZDELAVI PRAVILNIKOV O DELITVI DOHODKA V GOSPODARSKIH ORGANIZACIJAH IN MESTO GIMNAZIJE V DANAŠNJI REFORMIRANI SOLI

Ljudska skupščina LRS je v torek, 19. tega meseca, razpravljala o pripravah delovnih kolektivov za notranje zbiranje in delitve dohodka, o vlogi gimnazije v našem sistemu šolske reforme in o nekaterih drugih zadevah. Prav tako so poslanci poslušali daljšo obrazložitev predstavnika Izvršnega sveta o rekonstrukciji ceste I. reda, ki pelje skozi Gorenjsko, za kar je pisмено vprašal poslanec Sveto Kobal.

Član Izvršnega sveta Miran Košmelj je v svojem govoru o pravih delitvah dohodka znotraj gospodarskih organizacij zlasti poudaril, da se je dosedanja razbano delovnih kolektivov začela na napačni strani, to je, pri delitvi dohodka, in to predvsem pri delitvi osebnih dohodkov. Pri vsem tem pa je ostalo dokaj v ozadju vprašanje, kako zbirati oziroma zagotoviti viro dohodkov v podjetjih. Sele od te ugotovitve, od ugotovitve o možnostih proizvodnje, od ekonomičnosti poslovanja naj bi izhajali pri sestavljanju pravilnikov o delitvi tega dohodka. Prav tako je poudaril, da se pri tem pretežno postavlja obveznost proizvajalca samega, premalo pa se pri tem čuti odgovornost kolektiva kot celote za pravilno in ekonomično gospodarjenje itd.

Poslanci so prav tako sprejeli predlog resolucije, ki določa našim gimnazijam mesto in vlogo ob sedanji šolski reformi.

Sveto Kobal:
Nad 4.000 vozil dnevno

Med probleme cestnega omrežja Slovenije, ki so v zadnjih letih postali že aktualni, še posebno izstopa problem ceste I. reda Ljubljana - Kranj - Jesenice - Rateče s pridružitvijo na državno mejo proti Avstriji na Jezerskem, na Ljubelj in Podkoren.

Kritičnost stanja navedene ceste nam kažejo nekateri podatki o prometu v zadnjih letih in podatki o stanju te ceste. Število motornih vozil v okraju Kranj je naraslo v letu 1960 v primerjavi s prejšnjim letom za 33 odstotkov, letos pa v primerjavi z lanskim stanjem za novih 23 odstotkov, tako da je trenutno v okraju registriranih 6051 vozil. Na promet na cesti, v glavnem na cesti I. reda, pa neposredno vpliva tudi število motornih vozil na sosednjih območjih, zlasti v okraju Ljubljana. Kljub temu pa bi število domačih vozil še ne povzročalo nevarnih težav, če ne bi ceste Ljubljana - Rateče z imenovanimi upadnicami predstavljala glavno prometno žilo inozemskih vozil na

Škofja Loka je te dni začela utripati s hitrejšim tempom. Mesto se je praznično pripravilo, okrasilo in uredilo, da bi jutri, 24. decembra, dostojno zaključilo vse letošnje prireditve v počastitev 20-letnice naše revolucije.

Praznovanje Dneva JLA na Gorenjskem

Praznik nas vseh

Ob 20-letnici JLA so bile v vseh krajih kranjskega okraja in vseh organizacijah slovesne proslave. Mnogi delovni kolektivi so na dan pred praznikom in na praznik sam obiskali posamezne enote JLA.

V okviru teh praznovanj je bila 22. decembra dopolne v vojašnici »Staneza Zagaria« slovesnost in pregled enot kranjske garnizije. Slovesnosti so se udeležili mnogi predstavniki ljudske oblasti, političnih organizacij in delovnih kolektivov.

S plenuma ObK LMS Kranj

Poživiti delo razrednega aktiva

V Kranju se je sestal na svoji tretji seji plenum Občinskega komiteja LMS Kranj in razpravljal o idejnovzgojnem delu v organizaciji Ljudske mladine. Razen članov plenuma so plenumu prisostvovali tudi predstavniki komiteja osnovnih organizacij, ki se ukvarjajo z idejno-vzgojnim delom.

Za uvod je Andrej Zalar, predsednik komisije za idejno-vzgojno delo ObK LMS Kranj, opozoril na nekatere probleme in izluščil naloge, ki so na tem področju pred organizacijo Ljudske mladine. Poudaril je, da je bilo v preteklem letu veliko napravljenega na področju idejnega izobraževanja v organizaciji Ljudske mladine. Bilo je več političnih šol, seminarjev, več klubov in razen tega tudi številna predavanja. Vendar bi v bodoče, kakor predvidevajo, kljub uspehom treba delo poživiti. Bolj skrbno bodo morali zbirati kadre. Letošnja novost mladinske politične šole, ki jo pripravljajo in bo prišla s delom v januarju, je, da jo bodo lahko obiskovali vsi mladinci, ki se zanimajo za to. Usposobiti mislijo šolska in tovarniška vodstva, pravzaprav komisije za idejno delo, ki delajo tam. Tako bodo ti potem pomagali manjšim aktivom. Le tako bo občinska komisija za idejno delo prerasčala v študijski organ.

Razprava na plenumu je bila zelo bogata. Udeleženci so razpravljali o idejno-vzgojnem delu na terenu, v gospodarskih organizacijah in šolah. Razpravljali so o novih oblikah idejno-vzgojnega dela. Predvsem so poudarili, da je treba veliko svežine. Aktivni naj bi v bodoče pripravljali čimveč konkretnih akcij in na ta način usmerjali mladino. Potrebno bi bilo bolj smelo vključevati mladino v razna društva na terenu, prirediti obiske krajev, ki so znani iz NOB, različne tovarne itd. Na plenumu so tudi razpravljali o organizaciji brigadirskih večerov v okoliških vaseh v času, ko je poleti vsakoletna mladinska delovna akcija v Kranju. Zlasti so se zavzemali, da bi bilo potrebno v tovarnah poživiti družbeno-ekonomsko vzgojo in pa strokovno izobraževanje. V šolah pa naj bi čimbolj zaživelo delo mladinskega aktiva v razredu. Tako bo tudi treba pripravljati razne razgovore, klube OZN in pa ostale oblike idejno-vzgojnega dela.

- J. H.

Oblike in metode dela

Na občinski mladinski konferenci na Jesenicah so govorili tudi o metodah in oblikah dela. Iz kristaliziralo se je mnenje, da je treba ob obravnavanju oblik in metod dela upoštevati predvsem dvojje, in sicer, da morajo biti odsev politične in družbene vsebine dela LMS in da najdejo pravo mesto v osnovnih mladinskih organizacijah.

Ob tem pa moramo pospeševati in izpopolnjevati vsebino dela in kar največ prispevati k vsebinskemu presnavljanju in razvoju organizacije.

Vzporedno s tem pa je seveda najbolj potrebno usposabljanje kadre.

Vodstva osnovnih mladinskih organizacij v jeseniški občini včasih vse preveč sodelujejo z vodstvi drugih organizacij, premalo pa s svojim članstvom. Taki primeri so v osnovnih organizacijah v Gradisu, v trgovskih podjetjih Zarji in Rožci ter v Železarni.

To je samo eden od elementov, o katerem bi morali mladinski aktivisti v jeseniški občini nenehno razmišljati in iskati nove prijeme. Na konferenci so bili mnenja, da je treba gradivo za mladinske sestance dobro pripraviti v širšem krogu, ne pa da bi ga pripravil sam predsednik aktiva, kot se je to dogajalo doslej.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Odgovor predstavnika Izvršnega sveta Slovenije Bojana Polaka

Dela so že v teku

Menim, da zadeva vprašanje širši in splošnejši problem izboljšave cest v Sloveniji. Razpoložljiva sredstva za ceste I. in II. reda so trenutno prenizka, da bi omogočila vzdrževanje in modernizacijo teh cest. S porastom motornih vozil bodo v nekaj letih dohodki od koristnikov porasli, vendar bi bilo treba pravočasno izboljšati stanje cestne mreže. Kritično obdobje teh let bi bilo možno premostiti z združevanjem sredstev zainteresiranih gospodarskih organizacij in s koncentracijo razpoložljivih sredstev za najvažnejše ceste.

Sodobnejša cestna povezava od Ljubljane do Jesenic bi zahtevala po oceni približno 10 milijard dinarjev stroškov. Priključki do mej, med njimi tudi cesta Naklo-Ljubelj, pa še nadaljnjih 5 milijard dinarjev. V delu pa je že izdelava širše študije o stanju in izboljšavi cestnega križa Slovenije, zakaj tudi na drugih krajih tega križa so mnogi problemi. Za ceste Ljubljana - Jesenice že izdelujejo investicijski program, medtem ko je v izdelavi idejni projekt na najbolj obremenjeni in neugodni odseku Naklo - Črnivec.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Zanimanje za probleme kranjske komune

KRANJ, 21. decembra - Včeraj je večja skupina pripadnikov kranjskega garnizona obiskala Občinski ljudski odbor v Kranju. Tu so se zadržali v daljšem razgovoru s tovariši Ivom Sečicom, Francem Medjo in Ivanom Omanom. Zanimali so se za probleme v kranjski komuni in za načine, kako te probleme rešujejo. To jih je še posebej zanimalo zaradi tega, ker velja območje kranjske občine za eno najrazvitejših v državi.

Pripadniki JLA so med drugim menili, da je v Kranju občutno premajhno sodelovanje med garnizonom in mladinsko organizacijo ter športnimi in drugimi društvi. Izrazili so željo, da bi se te vezi v prihodnje poglobile.

Razprava o programu okrajnega zdravstvenega centra

Kranj, 22. decembra - Včeraj dopoldne je bila v Kranju seja Sveta za zdravstvo in socialno varstvo OLO Kranj. Člani sveta so govorili o resoluciji o nalogah komune na področju socialnega varstva, ki jo je pred kratkim izdala Ljudska skupščina LRS, največ pa so se zadržali pri razpravi o programu dela okrajnega zdravstvenega centra. Razen tega so imeli na dnevnem redu še razpravo o koriščenju proračunskih sredstev OLO za leto 1961 - namenjenih Zavodu za zdravstveno varstvo ter razpravo in sklepanje o investicijskem programu reševalne postaje Jesenice.

OBRAZI IN POJAVI

Kolo domače izdelave finančnega inšpektorja Petra Vogla je bilo pred dnevi poškovano pred njegovo hišo, in sicer zaradi nepazljivosti podnajemnika Janeza Jagra, lastnika motornega kolesa.

Janez Jager se je pripeljal iz službe domov in nenadoma po neodnosti zadet v blatnik kolesa finančnega inšpektorja Petra Vogla. Poškodoval je stropno svetilko. Peter Vogl se ni kaj prida razjezil, zakaj njegov podnajemnik mu je objubil, da bo znesek kolikor bo veljalo popravi- lo, povrnil.

Peter Vogl je človek, ki si ne- smo iz proga nadstropja v prilič- neno prizadeva za nove principe? Je. Kakor vedno, so se tudi tokrat Kadarkoli ga srečate, se vam bo prijazno nasmešnil, stisnil roko in formalno povprašal: »Kako?« In se potem spet poslovil. Toda vedno ne gre tako preprosto. Tako je bilo tudi tokrat.

Nekaj dni po tem »usodnem« dogodku je Janez Jager prejel po pošti modro kuverto. V njej je bil

Človek s principi

račun za novo streho in svetilko na Voglovem kolesu. Inšpektor Peter Vogl ni kljub svojim principom stopil eno nadstropje niže, oddal je Jagra račun in mu vse skupaj obrazložil. »Veste, stvari stoji tako in tako, saj razumete...!« Vse skupaj je bilo strašno neumno. Pitakega zalagaja. - J. K.

svoj brivski aparat. Slučajno je našel tam tudi skoraj novo, obnovljeno prebarvano streho z novo svetilko, ki jo je bil Peter Vogl skušal prodati.

In Janez Jager bi ne bil dober podnajemnik, če ne bi požrl tudi takega zalagaja. - J. K.

Zaključna proslava 20-letnice revolucije v Škofji Loki bo naša skupna manifestacija enotnosti pri naporih za srečno sedanost in še lepšo prihodnost

20 LJUDSKE LET REVOLUCIJE

NAPAD NA VLAK, MOSTOVE V ZRAK

To, o čemer poje pesem, so partizani dostikrat uresničevali s svojimi smelnimi akcijami. Ena izmed takih je bila tudi akcija I. bataljona Kokrškega odreda 24. decembra 1944, ko je skupina minercev te enote porušila železniški most med Žirovnico in Javornikom. Promet je bil prekinjen za 36 ur.

Na mino, ki jo je takrat postavila na progo minerska četa, je zavozil vojaški transportni vlak. Uničila je bila lokomotivo in razen tega tudi pet vagonov, ubitih pa je bilo 14 in ranjenih 23 nemških vojakov. Proga je bila uničena v dolžini 50 metrov. Hkrati so partizani ob tej akciji napadli nemško patrullo, dva nemška vo-

OBLIKE IN METODE DELA

(Nadaljevanje s 1. strani)
Prav sedaj na Jesenicah precej razpravljajo, kako bi se naprej razvijali mladinsko organizacijo, kako bi uvajali najbolj učinkovite in sprejemljive oblike dela z mladino. O teh stvareh bodo razpravljali tudi na VII. kongresu ljudske mladine januarja prihodnje leto v Kranju. Tudi na Jesenicah se torej pojavljajo problemi, kakšna je mlada generacija, kam teži, kaj daje osnovni pečat njenemu razpoloženju itd. Mnoge stvari so sičar znane, vendar je še vedno čutili, da so precej problemom posvetili premalo pozornosti. — M.

Zbor vseh partizanskih enot iz leta 1941 v Sloveniji oziroma zbor predstavnikov teh enot daje največji pomen nedeljski proslavi v Škofji Loki. Glavni odbor Zveze borcev Slovenije oziroma voditelji prvega revolucionarnega gibanja Slovenije so s tem dali primerno priznanje Gorenjski in njenemu deležu pri splošnem upor proti okupatorju v tistih najtežjih dneh 1941. leta. — Gornja slika prikazuje kraje širom Slovenije (krogi), kjer pa so bile ustanovljene partizanske enote so obeležene z zvezdicami. Manjše zvezdice označujejo kraje, kjer so bile ustanovljene čete, večje zvezdice pa označujejo kraje formacij bataljonov kot višje oblike oboroženih uporniških enot. Tega stanja seveda ne gre gledati statično, marveč v nenehnem gibanju. Iz raznih čet, ki so tu označene, so se na primer že v 1941. ustanovili bataljoni, oziroma je prišlo do različnih reformacij in drugih sprememb. Zato ni pravilno šteti 23 malih in 7 velikih zvezdic kot znake tolikih partizanskih enot ob naši decembrski vstaji na Gorenjskem. — Res pa je, da je Gorenjska v tem zavzemala prvenstveni značaj. V teh krajih je bilo v prvem letu revolucije ustanovljenih 11 partizanskih čet in štiri bataljoni. Sem namreč sodi tudi kamniški predel, ki je bil v tistem času tesno povezan z gibanjem in vstajami v Gornjem Posavju

Ljudje in dogodki

Ze desetletja velja pravilo, da se Angličani in Amerikanci v začetnem svetu najlažje spopadajo. Temu ni vsekakor samo govorica, ki jim omogoča razgovore brez tolmачev, marveč v nekem prirojenem angleškoamerikanskem poluhu, da zavezništvo med Washingtonom in Londonom oenjuje kot očakovsky modrost, kjer ima vsak pravico povedati svoje in temu primerne izoblikovati zadnje besede. Bermudski sestanek med ameriškim predsednikom Kennedyjem in britanskim premierjem Macmillanom ne daje videza, da med njimi ni razlik. Brez udeležbe tretjega meča v zahodnem svetu generala de Gaulle, ki se bermudski dveletki ni hotel pridruživati, postaja vprašanje razlik in enotnosti med Washingtonom in Londonom še posebej zanimivo, ker je od vzporedanja ameriškega in britanskega načrta odvisna v skrajni posledici usoda pogajanj s Sovjetsko zvezo o berlinskem in nemškem vprašanju. Za sedaj je znan uvodni podatek, da popolnega soglasja ni niti v eni točki, ki bi predmet razgovorov na bermudskih otokih. Če je os Pariz-Bon v svojem na-

sprotovanju breme, ki zmanjšuje učinek bermudskega prepričanja, potem je treba računati na skrbno proučitev vseh važnih svetovnih problemov, da bi oba država z bermudskega otoka lahko odšla s prepričanjem, da sta našla pravilni obrazec za premaganje nemško-francoskih težav.

Moskva je v času bermudskih priprav pustila priprta vrata, skozi časopisne steele pa je da-

moskovski časopisi zapisali kot dober obet in izpodbudni preobrat realističnega ocenjevanja in presojanja političnega položaja. Nekateri napovedovalci zatrjujejo, da »posebno zavezništvo« med Londonom in Washingtonom še ni na stopnji razpadanja. Vendar pa hkrati pripominjajo, da Bermudi ne predstavljajo edine prilike, kjer bi državnik na zunaj manifestirala enotnost in soglasje. Dovolj

dela tudi zahodne pravice. Ta razlika mora biti odstranjena.

Povleči niti skozi ozko bermudsko šivanko ne bo lahko. Zlasti, ker britansko ameriške razlike prihajajo do izraza tudi na drugih vzporednih tirih. Britanci so že od vsega začetka zagovarjali varianto, da zahodni svet ob nedavnih sovjetskih atomskih poskusih ne bi smel obnoviti poskusov. Te svoje politične oporoke so se Britanci tudi do sedaj

Bermudsko prepričanje

la na znanje, da francosko-nemško vrtoglavo ocenjujejo, kot medvedje usluge in nov doprinos k nadaljevanju hladne vojne. Največje ovire pogajanjem kaže prav pariško-bonnska bratovščina. Bonn zaradi tega, ker si je vtepel v glavo, da mora razgovore izkristiti pod »absolutno nesmiselnimi pogoji«, Pariz pa zaradi odklanjanja pogajanj, »dokler ne bo imel jasnih dokazov, da se bodo pogajanja uspešno končala«. Po pariškem zasedanju se v Moskvi zapisali, da male države v atlantski vojaški skupnosti nesramljivo pritiskejo na večele, da ne zamenjajo prilik za pogajanja in spoznavanje. Ta pojav so

je, če si ponazorimo razlike med ameriškim in britanskim gledanjem na berlinski problem. Pred dnevi je znani ameriški komentator po televiziji povedal Angličanom, da na rešitev berlinske krize drugače gledajo na britanskem otoku kakor v prestrani Ameriki. »Za nas Amerikance, ki smo poslali nekih 50.000 vojakov v Evropo, ima Berlina tudi svojo patetično stran. Z Moskve se želimo pogajati ob priznanju naše moči in naših pravic. Britanci pa pristopate k tej stvari povsem drugače — s stališča surove stvarnosti. Svoje privržence k spoznavanju ste zamenjali na priznanju te stvarnosti, čeprav bi ta stvarnost priza-

čvrsto držali. Vzmernirjala jih je ameriška obsedenost z atomskimi bombami. Če so točne napovedi, da Amerikanci želijo dobiti v našem angleško poskusno področje na berlinskih otokih, potem bo Macmillan v težki preizkušnji, ali naj to ponudbo sprejme ali pa zavrne.

London in Washington se razhajata še na Kitajskem in v Katangi. Amerikanci so zaskrbljeni, ker Britanci zagovarjajo pravice Kitajske po zastopništvu v svetovni organizaciji in ji kot svetovni dobavitelj prodajajo letala, same da bi zepet zacvetela kitajska trgovina.

Zdravko Tomažev

Gorenjska magistrala

(Nadaljevanje s 1. strani)
Pristojni okrajni in občinski organi ob tej cesti so načelno že obveščeni o bodoči trasi, znani po študijah. Cimhitrejšje finančiranje

te trase pa zahteva tudi preložitve predvidenega daljinskega plinovoda na tem območju. Skratka — investicijska predela za cesto Ljubljana — Jesenice so v teku. Kaže, da bodo v začetku tega leta ta dela zaključena in trasa že točno določena. S tem pa bodo šele ustvarjeni tehnični pogoji za začetek gradnje. Gradnja ceste pa se bo morala prilagajevati finančnim zmogljivostim in pricreditnemu zaporedju, ki ga bodo narekovali prometni oziroma ekonomski vidiki. Pri tem pa bo najvažnejša iniciativa zainteresiranost politično-teritorialnih organov in ostalih koristnikov za zbiranje sredstev za modernizacijo ostalih odsekov te ceste.

TE DNI PO SVETU

KONEC KOLONIALNE OBLASTI V GOI

Z vikorakanjem indijskih čet v glavno mesto Goe Panjimu se je praktično končala portugalska kolonialna vladavina nad tem predelom indijskega ozemlja, ki je trajala 450 let. Portugalske oborožene sile so podpisale predajo v glavnem štabu indijskih čet v Panjimu. Število vojaških izgub je zelo majhno, saj je v indijskih vrstah zgubilo življenje samo 8 vojakov.

MACMILLAN BO OBISKAL BONN

Britanski premier bo v začetku prihodnjega meseca verjetno ob-

iskal Bonn. Macmillan bi moral že ta mesec obiskati Bonn, vendar so obisk preložili zaradi adenauerjeve bolezni.

GVERILCI ZA KUBO

Begunci v Kolumbiji so dali v javnost načrte, da bi v Kolumbiji uredili taborišče, v katerem bi pripravljali gverilce za izkrcavanje na Kubi. Vodja ene izmed skupin rekrutov je izjavil, da so mu ponudili dva ranca v notranjosti dežele, na katerih bi vadili svoje ljudi.

SPREJETA RESOLUCIJA O ALŽIRIJI

Politični odbor Združenih narodov je sprejel osnutek resolucije azijsko-afriških držav o nadaljevanju pogovorov med Francijo in začasnimi alžirskimi vlado.

Izglašovana resolucija poziva Francijo in začasnemu alžirsko vlado, da nadaljujeta pogajanja za »uresničenje pravice alžirskega naroda do samoodločbe in neodvisnosti«.

SESTANEK V KITONI

Sestanek med Adulo in Combejem v Kitoni je po sporočilu nekaterih zahodnih agencij prinesel napredek v odnosih med Combejem in osrednjo kongoško vlado. Čeprav ni mogoče, da bi na sestanku našli rešitev vprašanja, ki zaskrbljuje že 17 mesecev, pa opazovalci menijo, da »se je skezi vrata sobe prebil pramen svetlobe«.

Ljudska tehnika naj pomaga stanovanjskim skupnostim

V minulem tednu je imel Okrajni odbor Ljudske tehnike Kranj razširjeni plenem. Ugotovili so, da je letos slonelo delo OO Ljudske tehnike predvsem na organizaciji raznih prireditev, ki so bile tudi uspešno izvedene. V prihodnjem letu pa bo razen tega treba posvetiti več skrbi utrjevanju občinskih odborov Ljudske tehnike in jim nuditi večjo pomoč pri njihovem organizacijskem in tehničnem delu, predvsem v industriji in stanovanjskih skupnostih.

Plenum je tudi ugotovil, da na celotnem področju okraja primanjkuje dobrih inštruktorjev za posamezne vrste dejavnosti, predvsem na šolah. V ta namen bi kazalo prirediti več seminarjev in predavanj za inštruktorski kader. Potreba se je pokazala tudi po dobro urejenih delavnicah za praktični pouk in servisni de-

lavnica na šolah, saj je v vsem okraju le nekaj šol, ki imajo nekoliko bolj urejene delavnice za tehnični pouk.

Razen tega bo morala Ljudska tehnika v prihodnje posvetiti več skrbi radioamaterstvu, avtomatiki in delavnicam »NAPRAVI SAM« v stanovanjskih skupnostih. Ob tej priložnosti so govorili tudi o tretjem zletu Ljudske tehnike in sklenili, da bo prihodnje leto ta zlet v Škofji Loki. Tudi drugo okrajno tekmovanje iz brodarstva modelarstva bo prihodnje leto v Škofji Loki. Razen tega bo letos VII. okrajno tekmovanje traktoristov in kmetijskih strojnikov.

R. C.

POPRAVEK

Bralce prosimo, naj nam oprostite, ker se je v prejšnji številki v sestavku »Letošnje izkušnje naj bodo stalna praksa« vrnila ne-ljuba pomota — Pravilno je Bohinjska Bela in ne Koroška Bela.

SOBOTA, 23. decembra 1961

Poljane nad Škofjo Loko:

ob 19. uri Partizanski večer v Kulturnem domu

Škofja Loka:

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

ob 20. uri

Pred zaključno letošnjo proslavo v počastitev 20-letnice revolucije v Škofji Loki

Pred dvajsetimi leti ob Sorah

Ivan Bertonec-Jehan

Proti večeru 14. decembra 1941 je Cankarjev bataljon prispel na Polhovce, kjer smo se utaborili pri kmetu Presečniku. Vzpostavili smo tudi zvezo z nekimi partizani, ki so nas tam čakali, in ugotovili, da so bili to borci I. in II. kranjske ter Trziške čete in drugih čet, ki so prej pripadale Kamniškemu bataljonu.

Med prebivalci Poljanske doline, do katerih smo bili namenjeni, je vladalo odlično razpoloženje za odpor proti okupatorju. Bataljonsko poveljstvo je takoj skupno s Stanetom Zagarjem, Lofzotom Kebešom, ki je prišel s terena, in s političnim vodjem Poljanske doline Maksom Krmeljem začelo pripravljati akcije, povezane z mobilizacijo v partizane. Prebivalci Poljanske doline so imeli namreč mnogo orožja, ker so tu razpadle posadke enote bivše jugoslovanske vojske. To je razpoloženje še izboljšalo. Vplivalo so seveda tudi uspešne akcije, ki jih je v preteklih dneh decembra izvedel Cankarjev bataljon, posebno pa akcija v Rovtjih. Za to akcijo je kasneje IO OF Slovenije odlikoval Cankarjev bataljon s slovensko partizansko zastavo.

Prvo večjo akcijo v Poljanski

dolini je izvedel vod Cankarjevega bataljona 19. decembra pod komando vodnika Franca Bička. Ta vod je vdrl v orožniško postajo v Poljanah in zaplenil precej orožja, municije in različne opreme. Borci so od tam odnesli tudi nekaj nemških vojaških uniform.

V tem času je torej štab Cankarjevega bataljona skupaj z Maksom Krmeljem in njegovimi sodelavci v Poljanski dolini organiziral množični odhod v partizane. V vsa naselja Poljanske doline je poslal patrulje borcev, ki so jih vodili aktivisti iz Poljanske doline. Te skupine partizanov so pozivale na vstajo pod geslom, da bo okupator kmalu premagan in da je vse pripravljeno, da bi ga pogнали tudi iz Poljanske doline. Ljudje so se odzivali, posebno v okolici Poljan, kjer je bila dobra organizacija in je bilo precej orožja.

Tako se je začela poljanska vstaja že decembra 1941, ko je prišel Cankarjev bataljon v Poljansko dolino. Zajela je Škofjo Loko in še 49 vasi in zaselkov Poljan-

ske ter nekaj vasi Selške doline. V partizane je šlo 279 nevih borcev. Večina je bila oborožena, borci so prinesli s seboj tudi precej avtomatskega orožja. Cankarjev bataljon pa je ob prihodu v Poljansko dolino imel 6 mitraljezov in 3 brzostrelke, ko pa je bila vstaja na vrhuncu, je imel že 24 mitraljezov in brzostrelk.

23. decembra se je štab bataljona od Presečnika premaknil na Valtarek vrh h kmetu Kuširju. V tem času so partizani pod vodstvom komandirja Bernarda nena doma napadli obmejne stražnike na Črnom vrhu. Enega od teh so ubili, drugega pa ujeli.

25. decembra je bil organiziran splošen vojaški napad na Poljane. Od terenske organizacije smo dobili obvestilo, da nameravajo Nemci izvesti vas Hotavje. Da bi to preprečili, so partizani posušili vse mostove čez Soro od Škofje Loke do Poljan. Nemci so nekaj časa s puškami in mitraljezi odganjali partizanom iz poljanske postojanke, potem pa so pobegnili na nasprotni breg. Okoli

10. ure so Nemci poslali iz Škofje Loke dva oklepana avtomobila, iz katerih so s palci točo svinčenk na naše položaje. Berba je trajala od ranega jutra do mraka. Isti dan so Nemci nena doma napadli tudi partizanski tabor nad Presečnikom, kjer sta padla dva naša tovariša.

26. decembra je vladalo bolj ali manj zatišje pred viharjem. Prihajali so novi borci. Štab bataljona in poveljstvo čet sta imela zaradi tako množičnega prihoda težke organizacijske naloge in skrb, kako obvladati situacijo. Prav tako so imeli dosti dela politični funkconarji, komisariji, politdelegati in člani KP naslobo. To pa še posebno zato, ker se je v nekaterih krajih začelo ob polaganju partizanske zaprisege pojavljati malodušje, češ da bo borba trajala dalj časa, kakor jim je bilo ob pozivu na vstajo rečeno.

27. decembra smo že ob jutranjih urah od raznih strani prejeli obvestila, da prihajajo Nemci. To je kmalu potrdil tudi Svetko Kobal, ki je prišel naravnost iz

Škofje Loke. Bataljon je takoj zavzel položaje na Pasji ravni, na Bukovem in Kovskem vrhu in na Valtarek vrhu. Spopad z Nemci se je pričel okoli 11. ure dopoldne, ko so zaropotali naši mitraljezi na Pasji ravni, nato na Bukovem in Kovskem vrhu. Zelo oster boj je trajal do večera.

Nemci so na vseh odsekih močno pritiskali, toda naši borci so jih junake odbojili in prizadejali okupatorju velike izgube. Največji pritisk je bil na Bukovem vrhu in na Pasji ravni, proti večeru pa na Valtarek vrhu, kjer je padlo več naših tovarišev. Foveod so bili Nemci edbiti in imeli so velike izgube. Tudi mi smo zabeležili več žrtve. Padlo je, kakor smo pozneje dobili obvestilo, nad 100 nemških vojakov in policistov, največ na Pasji ravni, kjer so naši mitraljezi presenetili Nemce v kolonah. Ker pa zaradi prevleke nemške premoči nismo mogli voditi pozicijske borbe tudi drugi dan, se je štab bataljona odločil, da se bo bataljon peneti umaknil iz tega področja v Selško dolino.

Hkrati z množičnim gibanjem v Selški in Poljanski dolini se je pod vtišom Cankarjevega bataljona in splošnega razpoloženja na Gorenjskem razvijala vstaja tudi v Zgornjesavski dolini in blejsko-bohinjskem kotu.

Po vstaji v Zgornjesavski dolini in v blejsko-bohinjskem kotu je ostala ena sama četa, sestavljena iz starejših partizanov, ki so imeli že večje izkušnje in so bili pripravljeni na boj tako proti okupatorju kakor tudi s težavami hude zime.

Ceprav je bila vstaja množična in je zajela velik del Gorenjske ter je v njej sodelovalo z eroženjem v roki okoli 700 ljudi, ki so pokazali pripravljenost za boj, je vstaja trajala le kratko dobo. Vsekakor je vplivala slabost subjektivnega faktorja, ki v odločilnem trenutku ni obvladala položaja. Na to so vplivale tudi objektivne okoliščine (bila je zima z globokim snegom, saj se je vstaja razvila šele decembra). Najbolj uspešna je bila vstaja v Poljanski dolini pod vodstvom Cankarjevega bataljona, ki je bil politično in organizacijsko trden in je obvladal položaj. V partizanih pa je ostala le slaba polovica tistih borcev, ki so med vstajo vstopili v partizanske enote.

Jeseniški hokejisti

Uspešni v tujini

Preteklo soboto se je vrnil s turneje po Švici naš državni prvak v hokeju na ledu. Tam je odigral štiri tekme. Prvo je izgubil, ostale tri pa dobil. V Luganu so bili Jeseničani premagani s 14:8, medtem ko so Yverdon premagali z 10:2. Sion z 12:3 in Montano z 11:5.

Jeseniški KOVINAR

Plenum Občinskega odbora ZB na Jesenicah

»Gorenjski smuk«
tradicionalna prireditev

Pretekli torek, 19. decembra, je bil na Jesenicah plenum Občinskega odbora Zveze borcev, ki so se ga udeležili tudi predsedniki in tajniki osnovnih organizacij Zveze borcev. Obravnavali so predvsem sklepe kongresa in statut Zveze združenih borcev NOV Jugoslavije. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o pripravah na konferenco osnovnih organizacij v občini.

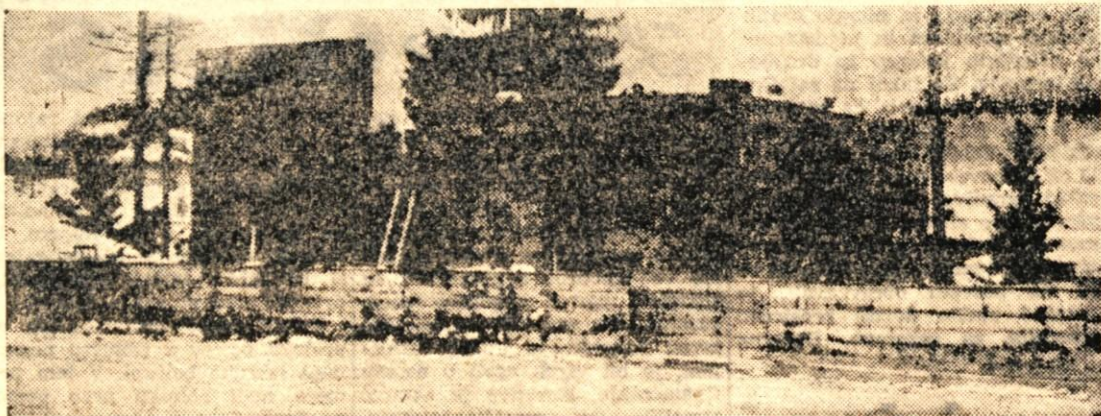
Občinski odbor Zveze borcev na Jesenicah združuje 13 osnovnih organizacij. Letos, ko praznujemo 20. obletnico ljudske revolucije, je Občinski odbor Zveze borcev v celoti realiziral svoj program dela. Živahna razprava na plenumu je obravnavala predvsem nove naloge, ki so pred organizacijo Zveze borcev po sprejetju novega statuta. Poseben problem je bila članarina. Nekateri borci so morali plačevati članarino kar v treh organizacijah, in sicer pri rezervnih oficirjih, vojnih invalidih in Zvezi borcev. Z združitvijo v eno organizacijo pa bo vse to odpadlo.

Konference osnovnih organizacij ZB morajo biti končane do 15. januarja prihodnjega leta. Posamezne članice so zadovoljne, da bodo obiskali posamezne konference, kjer naj bi govorili predvsem o novih pogojih dela organizacij.

Sankači upajo na ugodno sezono

Sankanje pravimo, da je razgiban šport za staro in mlado. Zaradi ugodnih vremenskih razmer je razumljivo najbolj razvito na Gorenjskem, in sicer v Bohinju, na Bledu, na Jesenicah, v Kranjski gori, v Begunjah, v Kropi in drugod. Zanimanje za ta šport pa je veliko tudi v drugih krajih v Sloveniji, kakor v Celju, Mariboru,

Novem mestu, Kočevju in Idriji. Sankaška zveza, ki ima svoj sedež na Jesenicah, je že začela s pripravami za bližnje sankaške tekme. Vidnejši tekmovalci se že pripravljajo za tekme na težjih progah v mednarodni in domači konkurenci. Domača tekmovalna bodo v Bohinju, na Jesenicah, v Begunjah, na Bledu in v Kropi.

KRANJSKA GORA — Poročali smo že, da so letos v Kranjski gori ustanovili hokejski klub. Drsališče so si lepo uredili. Sedaj pa so začeli z gradnjo objekta, v katerem bo okrepčevalnica, garderobe, klubski prostori in prenočišča za gostujoče ekipe

DRUGA MEDNARODNA
TEKMA V KEGLJANJU
NA LEDU

Te dni je bilo na umetnem drsališču pod Mežakljo mednarodno srečanje v kegljanju na ledu. Pomerilo se je sedem domačih ekip s tremi inozemskimi. Prvih pet mest so osvojile ekipe z Jesenic, šesta pa je bila ekipa iz Linza.

Naročajte Glas

Dovolj možnosti
za zaposlovanje žena

Iz podatkov in analiz Zavoda za zaposlovanje delavcev v Radovljici, je razvidno, da se bo v prihodnjih letih (do leta 1965) lahko na območju radovljiške občine na novo zaposlilo 263 žena. Največ možnosti za zaposlitev bodo imele žene v gostinskih obratih, kjer predvidevajo, da jih bodo zaposlili kar 130. Tekstilna industrija bo potrebovala 51 novih delavk, kovinska 29, za poklice v

negospodarskih dejavnostih se bo lahko odločilo 46 mladink, za delo v lesnoindustrijskih obratih pa 13 novih delavk. Če se bo industrija še naprej tako razvijala, bo lahko zaposlovala tudi tiste žene, ki so bile v delovnem razmerju in bi se rade ponovno zaposlile, verjetno pa bodo ustvarjene tudi možnosti za zaposlovanje žena iz drugih občin.

Z novim letom vsak teden

GLASOVA
panorama

IZOBRAŽEVANJE SINDIKALNIH DELAVCEV NA JESENICAH

Najprej sindikalna šola

Te dni se je na Občinskem sindikalnem svetu Jesenice sestala novo izvoljena ideološka komisija. Sestavila je svoj program dela za letos, ki razen splošne ideološke-politične izobrazbe sindikalnih delavcev v podružnicah za-

jema tudi ustanovitev sindikalnedikalnem in širšem množičnem pogledu. Medtem ko smo pri strokovni vzgoji že dosegli določene rezultate, pa na področju družbene vzgoje teh rezultatov ne zasledimo.

Občinski sindikalni svet na Jesenicah združuje 57 sindikalnih podružnic s preko 11.000 članov. Skrb za ideološko-politično izobrazbo v teh podružnicah je bila doslej res minimalna. Da bi lahko sindikalne organizacije odigrale svojo vlogo in se znašle v novem načinu gospodarjenja, je nujno, da tudi na Jesenicah pričnejo s sistematičnim izobraževanjem v sindikatu. Ideološka komisija, ki je bila v ta namen ustanovljena pri Občinskem sindikalnem svetu na Jesenicah, bo pregledala možnosti in pričela z najrazličnejšimi oblikami ideološke vzgoje oz. družbene izobrazbe. Komisija je v svojem programu sprejela več možnosti in oblik izobrazbe. Ena izmed pomembnih oblik izobrazbe so tudi sindikalne šole. Nekateri občinski sindikalni sveti so te šole že organizirali in pokazalo se je, da so dosegle svoj namen. Tudi komisija za ideološko vzgojo pri Občinskem sindikalnem svetu na Jesenicah pripravlja podobno šolo. — F. Ban

V jeseniški občini za novoletno jelko

Letos kolektivne obdaritve

Letos je centralno praznovanje NOVOLETNE JELKE na Jesenicah združeno z novoletnim sejmom, ki bo v prostorih Metalurške šole, Delavskega doma in na prostem za Kazino od 28. do 30. decembra. Omenjene prostore bo večkrat na dan obiskal tudi dedek Mraz. Za zaključek praznovanja pa bo 28. do 30. decembra letos v dvorani Delavskega doma pravljičen prihod dedka Mraza s kratkim kulturnim sporedom in kolektivno obdaritvijo pionirskih odredov.

Dedek Mraz s spremstvom bo že v ponedeljek, 25. decembra, obiskal otroke v Gozd Martuljku,

v Kranjski gori, Ratečah in na Dovjem, 26. decembra ob 9. uri bo slavnostna otvoritev novoletnega sejma ob navzočnosti dedka Mraza in njegovega spremstva. Isti dan bo dedek Mraz obiskal še otroke stanovanjske skupnosti Podmežaklja. V sredo, 27. decembra, bo dedek Mraz obiskal Dom onemoglih na Jesenicah, vrtce Sava na Jesenicah, vrtce na Plavžu in Žirovnici. V četrtek pa bo prišel k pionirskemu odredu šole »Prežihovega Veranca«, obiskal bo tudi stanovanjsko skupnost Plavž in stanovanjsko skupnost Sava. V petek bo dedek Mraz obiskal še vrtce na Koroški Beli in stanovanjsko skupnost na Javorniku, 30. decembra pa še osnovno šolo »Tonea Cufarja«, stanovanjsko skupnost na Hrušici in bolnišnico na Jesenicah.

V vseh kinematografih v jeseniški občini bodo ob praznovanju NOVOLETNE JELKE predvajali tudi otroški film »Bela divjad«. Mestno gledališče »Tone Cufar« je pripravilo pravljično izriso »Bagdadška pravljica«, v lutkovni dvorani Delavskega doma na Jesenicah pa bo vsak dan predstava lutkovne igrice »Kralj Matjaž in Alenčica«. — M. Z.

Premalo smotrnosti

KMETIJSTVO ZAOSTAJA ZA OSTALIM RAZVOJEM — OKOLI 18 MILIJONOV DIN LETNE SKODE — KZ TRŽIČ SLABO GOSPODARI

Ceprav tržiška občina nima večjega pomena glede kmetijstva, so vendar prav na tem področju še vseeno premalo izkoriščene možnosti, ki bi k splošnemu gospodarskemu uspehu lahko precej doprinele. Vzrok je predvsem v dosedanjem nenačrtnem gospodarjenju KZ Tržič bodisi glede lastne proizvodnje ali pa zaradi šibkega sodelovanja z zasebniki — zadrugi.

Kako načrtno je gospodarjenje, črtno. Marsikje so probleme razločno najlažje ilustriramo z opisom dveh problemov. Rednih akcij za zaščito pred različnimi boleznimi in škodljivci se KZ Tržič

celotnih površin) neobdelanih. S primernim zneskom bi zadruga morda marsikje lahko dobila zemljišče v dolgotrajen zakup.

Omenjena problema veljata predvsem za nižinski del, čeprav bi bilo moč tudi v višjih predelih zvečati proizvodnjo zasebnikov — zadrugi. V tem primeru pa gre največkrat zaradi nezainteresiranosti ljudi do kmetijske proizvodnje (zaradi visokih obdavčitev kljub težkim delovnim pogojem), ker imajo lahko višje osebne dohodke v industriji.

Vse kaže, da je bilo kmetijstvo doslej v tržiški občini premalokrat predmet razprav in da bi se bilo treba tega problema v prihodnje lotiti bolj načrtno, da bi šlo v prihodnje tudi kmetijstvo vzporedno z ostalim razvojem v komunih, ki je v zadnjih letih dosegla pomembne gospodarske uspehe. — B. Fajon

Tržiški VESTNIK

sploh ne loteva ali pa le površno. Zaradi tega so vsakoletne ugotovitve — približno 18 milijonov dinarjev škoda! KZ Tržič in njen upravnik sta bila zaradi tega lani upravičeno kaznovana, vendar se zadeva tudi letos ni bistveno izboljšala.

Drug problem je neizkoriščenost zemljišča, s katerim razpolaga zadruga. Zaradi tega je bil lani narodni dohodek v kmetijstvu 70 odstotkov pod občinskim povprečjem in se bistveno tudi letos ne bo spremenil. Problem glede tega pa je toliko bolj pereč, ker KZ Tržič ne obdela zadovoljivo niti 12 ha sedanjega zemljišča, čeprav bi v obdelavo lahko dobila okoli 200 ha njiv, travnikov in sadovnjakov, ki so doslej v glavnem neizkoriščeni. Zadruga se tako obsežne površine celo brani. Čeprav je takšen odnos zadruga do neizkoriščene zemlje doslej bolj ali manj razumljiv, ker je ta zemlja na območju devetih katastrskih občin in je razkosana na 600 parcel, je nerazumljivo, zakaj se tega problema v občini doslej niso lotili bolj na-

Kar zadeva neizkoriščenost zemlje, so precejšnji problem tudi tisti občani, ki so hkrati kmetje in delavci. Nešteto je primerov, da je zemlja zaradi zapostavitve mladih v tovarnah (starejši sami pa ne zmorejo obdelati

Perspektiva - da ali ne?

Gradbeno podjetje v Tržiču se v zadnjem času hitro razvija in z deli posega na vse širše področje. Tako uspešen razvoj pa je vsekakor posledica posrednih ali neposrednih prizadevanj raznih občinskih organov, ki si žele tudi na svojem območju dobro razviti gradbeništvo. Pri vsem tem pa se vsiljuje misel, če je dosednji način razvoja Gradbenega podjetja Tržič pozitiven.

Pred leti je na območju tržiške občine gradilo podjetje »Gorenje« iz Radovljice, ki pa je kasneje ostalo brez zainteresiranosti investitorjev. Slabo pa se obeta tudi samostojni ekonomski enoti krajskega »Projekta«, ki pa se je v zadnjem času lotilo nekaj najpomembnejših gradenj: kopališča, novih obratov tovarne »Peko«, sedaj pa gradi nove objekte v BPT. Morebitnih novogradenj pa Projekt za prihodnje še nima, čeprav je znano, da bodo v Tržiču tudi v prihodnje precej gradili. Toda vse kaže, da dobiva Gradbeno podjetje Tržič monopolistični značaj za tržiško občino, saj s tega območja ni več investitorjev, ki bi za novogradnje dajali razpis, temveč se vsak neposredno dogovarja z Gradbenim podjetjem Tržič. Takšen način gospodarjenja bo slabe strani pokazal verjetno šele v prihodnosti, če se odgovorni

zadeve ne bodo takoj lotili bolj načrtno. Gre za škodo, ki bo lahko precej občutna.

Ker investitorji ne dajejo razpisov, konkurenca o morebitnih cenah gradnjah odpadla. Gradbeno podjetje Tržič pa lahko samo diktira cene, in to ne glede na to, ali so realne ali ne. Na račun tega so lahko nekatere gradnje prav gotovo dražje, kot bi bile sicer, čeprav sredstev za novogradnje primanjkuje.

B. Fajon

GOSTOVANJE LJUBLJANSKIH
GLEDALIŠČNIKOV

V sredo je gostovalo v Cankarjevem domu v Tržiču Mestno gledališče iz Ljubljane, ki je popoldne in zvečer uprizorilo V. Strgarja »Heroica«. Tržičani in okoličani, ki so obkraj napolnili dvorano, so goste nagradili z navdušenim aplavzom.

SKUPNI SESTANEK

Prihodnji teden je v Tržiču skupni sestanek občinskih družbeno-političnih organov in predstavnikov delavskega samoupravljanja delovnih kolektivov z območja tržiške občine. Namen sestanka je, da bi se prisotni pogovorili in analizirali nekatere konkretne pojave, do katerih je prišlo v delovnih kolektivih med pripravami in sprejemanjem novih pravilnikov o delitvi CD in OD. Značilno za tržiško občino je, da so bile povsod glede tega zelo živahne razprave, da je velika večina delavcev sodelovala v pripravah in da je prav zaradi tega večkrat prišlo do nasprotnih mnenj.

ZDRUŽITEV

Te dni je v postopku združitve Vrtca in Dijaškega doma v Tržiču. Po sklepu Oblo Tržič bosta dosedanja ustanovi združeni v samostojni zavod z imenom Varstveno-vzgojna ustanova. Naloga novega zavoda bo pomagati staršem — zlasti zaposlenim — pri preskrbi in vzgoji predšolskih otrok ter šolskoobveznih otrok. Glede tega bo moral novi zavod sodelovati tudi s starši in jim strokovno pomagati, razen tega pa bo moral organizirati otrokom tudi primerno razvedrilo.

Novoletna jelka

Društvo prijateljev mladine v Radovljici je pripravilo dokaj obširen program praznovanja NOVOLETNE JELKE za otroke iz Radovljice in neposredne okolice. Za praznične dni je povabilo na gostovanje jeseniško gledališče, ki bo uprizorilo v Radovljici mladinsko igrice. Na raznih krajih v mestu bodo postavili lepo okrašene jelke, med 27. in 29. decembrom pa bo v Radovljici v parku novoletni sejem, kjer bo mogoče kupiti najrazličnejša novoletna darila. V parku bodo od časa do časa prikazovali krajše risane filme za otroke.

Seveda se na novoletno praznovanje pridno pripravljajo tudi pionirji v šolah: kolektivni po ra-

dovljiških gospodarskih organizacijah pa tudi letos pripravljajo kolektivne in individualne obdaritve otrok. Čeprav se že nekaj let teži k temu, da bi gospodarske organizacije pripravile le kolektivna darila za posamezne pionirske odrede, individualna darila pa bi otroci dobili doma, se obdarovanju otrok članov kolektiva v večini radovljiških gospodarskih organizacijah ne bodo odrekli. Tokrat bi lahko navedli za vzor tovarno Verig Lesce, ki je prispevala precejšnja denarna sredstva za darila pionirskim odredom v tistih krajih, koder stanujejo njeni delavci. Enako se je odločil tudi kolektiv Kmetijske zadruge Radovljica in kolektiv Ilekriškega obrata v Otočah.

Friziranje doma

Nekateri moške se zgrozijo, če le vidijo kje ležati lasno sponko ali če pride zakonska družica z navijalkami v laseh iz kopalnice. Samo malo spretnosti je treba, da ne rečemo celo zvijače, pa se vsa stvar uredi brez nepotrebnih besed in pogledov.

— Lasne sponke prav gotovo manj motijo kot velike navijalke. Nekaj sponk ob straneh prav lepo prepreči »deformacijo« glave. Če pa uporabljamo prav tanke lasnice, z dvema lahko pritrdimo pramen las, pa bodite prepričani, da je to najboljša rešitev.

— Navijalk ni treba uporabljati vsak dan. Če lase gosto navijamo, postanejo krhki, pusti in brez leska. Ni treba, da jih za vsako navijanje počakate, samo malo jih navlažite ali potegnite nekajkrat z mokro roko preko njih.

— Sponke, lasnice in navijalke lahko dobro skrijemo pod turbanom iz tila ali drugo tanko tkanino; morda celo iz istega blaga, kot je vaša spalna srajca ali pižama.

— Seveda je najbolje, da hodite po stanovanju brez »lepotnih rekvizitov« na glavi, kar bo možu še najbolj všeč.

— Če se navijate zvečer, smuknite v posteljo v temi, da ne bi koga motil vaš videz.

— Čas, ko je vaš mož na sestanku ali kje drugje, uporabite za navijanje in ne šele takrat, ko vsi odidejo v postelje, vi pa se navijate pozno v noč.

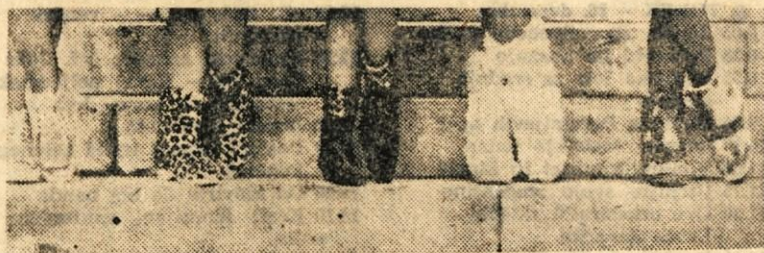
— Gospodinja ima lahko navite lase vsaj nekaj časa med delom, če so vrata zaklenjena in je glava zavarovana pred prahom z gazo.

— Zaposlena žena naj si navije lase, ko pride domov. Lasje naj bodo naviti vsaj eno uro, to je dovolj.

Če ste preizkusili vse te načine

in imate še težave, potem res ne pomaga ničesar več; vaš mož se bo pač moral privaditi, da bo zakonska družica nekaj časa »okrašena« z navijalkami. Vendar pazite; to je precejšnja preizkušnja za moža.

Zato je najbolje, da frizuro, ki jo prinesete iz frizerskega salona, skrbno negujete in jo skušate kar najdalj ohraniti. Ne razčesite se takoj, ko pridete od frizerja; če vam frizura ne ugaja, je to razumljivo. Pred spanjem si lase pritrdite s tankimi glavnički. Konice las obli-

Še bo mraz, zato modni kreatorji predlagajo za najbolj zmrznjene kožuhovalce škornje iz kože morskega psa, jaguarja, severnega med-

kujte v šestico in jih pripnite s sponkami. Nato lase pokrijte s tanko mrežo.

Pri hišnih delih si lase zavarujte pred prahom in kuhinjsko soparo s tanko mrežo. Če se vam zgodi, da so se lasje navlažili, jih najprej osušite, nato pa si poskusite obnoviti prvotno obliko z rokami oziroma lase pripnete kot pred spanjem. Lase z rokami malo dvignite in pritiskajte nekaj minut ob straneh, da se umirijo in skočijo kolikor toliko v prejšnjo lego. Če to ne pomaga, se previdno počesite.

CISCENJE NAKITA

Zlat nakit čistimo z mešanico magnezije, salmiaka in spirita. Mešanico nanesite na nakit in pustite nekaj časa učinkovati in nato zbršite s krpico mehkega usnja.

Filigranski izdelki iz srebrne žice kaj hitro počrne. Za nekaj časa talec izdelek potopite v v razredčeni salmiak in ga izperite v čisti vodi in posušite na papirju ob peti. Star, popolnoma črn srebrni nakit bo kot nov, ko ga boste ščetkali z milnico.

Korale se dobro očistijo v mlačni slani vodi. Ko se ob pranju osuše, jih osvetlite z mehko volneno krpo. Če so korale zelo zamazane, jih pustite nekaj ur ležati v slani vodi in jih nato zdrgnite z volneno krpo.

Morda še zanimivost: pravi biser čistimo tako, da jih kuhamo v mleku, v katerega smo nastrgali malo mila. Nato jih speremo v čisti vodi in osušimo brez brisanja.

Gospodinjin letni obračun

Navadno konec leta delamo obračune: takšne ali drugačne. Podjetja delajo inventuro, mi pa premislimo, ali je bilo to leto uspešno ali ni bilo. Malce žalostni ugotovimo, da smo spet za eno leto starejši.

Ste že kdaj skušali sešteti vsa bremena, ki jih mora prenesti gospodinja v enem letu? To naj storijo možje, da bi spoznali, koliko težav in dela leži na gospodinjinih ramenih. Napor gospodinjskega dela

se lahko primerja samo z delom težaškega delavca.

Znanstveniki so ugotovili, da je pri vseh poraba kalorij enaka: pri čiščenju stanovanja, pranju perila, iztepavanju preprog itd. porabi gospodinja toliko energije kot jeklarški delavec, zidar ali monter. Razlika je le v tem, da gospodinja konec meseca ne dobi mesečne plače, samo hvaležnost in malo priznanja ji damo. Novoletni prazniki pa so najbolj primerni, da ji mož vsaj delno povrne trud.

Delo gospodinj in petčlanski družini:

● samo za nakupovanje živil gospodinja zasluži ime težaškega delavca;

● saj je prinesla v košari dve in pol toni živil;

● precej znoja jo stane pranje in likanje perila, čeprav ji pri tem včasih pomaga mož; v enem letu znaša to eno do poldrugo tono perila;

● prenašanje premoga za kuho in ogrevanje zneso kar dve toni letno;

● tudi s smetmi so težave, če dnevno napolni eno vedro smeti in odpadkov se jih v dvanajstih mesecih nabere za celo tono.

Prvorojenec in naš ponos

Je že prav, da ste ponosni na prvorojenca, toda v tem res ni treba pretiravati. Preberite, kako se ni treba obnašati:

kadar imate obisk, je seveda glavna tema pogovora vaš otrok. Obiskovalci so vljudni in prav dobro razumejo, da radi razkazujejo prve fotografije deklice ali dečka in se pohvalite, da ne joka, dobro je in dolgo spi.

Včasih je potreben le namig, da nas obiskovalci vprašajo po starših, čeprav iz vljudnosti. To nedolžno vprašanje je navadno povod za neskončne pogovore o otrocih. Obiskovalcu ne preostane drugega kot prikimavanje in mogoče še fraza, da je otrok izrezan očka ali mamica oziroma vsakega pol, da ni zamere. S tem poklonom so si pridobili vašo naklonjenost in ne morete si kaj, da jim ne bi pokazali ljubljeno, kako pridno zna spat. Kot miši tiho se splazijo v spalnico in nato strme v

posteljico, srečni starši pa neznansko uživajo in mogoče še »namigavajo« na uvoženo odejo, ki prekriva speče dete.

Naj se vam še tako dozdeva, da je otrok podoben staršem, to ne bo držalo, saj se po tretjem letu lahko modre oči spremene v mačje zelene, laski potemijo in lička izgubljajo okroglo obliko. Ne mučite se z vprašanjem, kaj bo nekoč iz male žive igračke, raje se potrudite, da mu boste dali srečno mladost. In to je največ, kar mu lahko nudite.

MALI NASVETI

● Poskusite si sami preurediti čevlje za praznovanje. Če nekaj časa so v modi pentlje iz zameta, al-lasa ali ripsa, ki jih pritrdimo spre-spredaj ob izrezu čevlja. Čevljar naj vam naredi ob izrezu čevlja dve luknjici, da boste pentljo lažje pri-trdili

Pulover, vestja, šal so vedno lepa darila. Visok ovratnik in muf, ki spet prihaja v modo, sta na tej sli-

ki pletena v zanimivem vzoru. Če imate čas, ju lahko spletele iz dolgih pletenih trakov.

radijski in televizijski spored

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

● SOBOTA – 23. decembra

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.30 Z melodijami po Južni Ameriki
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Glasovi Balkana
10.15 Od tod in ondod
11.00 Pevec Dušan Jakšič
11.15 Angleščina za mladino
11.30 Zabavni zvoki
12.05 Marija Gazvoda poje slovenske narodne
12.15 Kmetijski nasveti – Miki Pucko: Tudi kmetijski proizvajalec naj ima pestro prehrano
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Pol ure orkestralne glasbe
14.00 Pevka Lilijana Petrovič
14.15 Medigra z Musorgskim
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Napotki za turiste
15.25 V ritmu tanga
15.40 Moški komorni zbor iz Celja
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino...
17.50 Orkester Les Baxter
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Slovenski oktet poje slovenske narodne
18.25 Ritmi Latinske Amerike in njeni vokalni ansambli
18.45 Okno v svet
19.05 Domače viže v dvo- in tričetrtinskem taktu
20.00 Vedro in priljubljeno
20.20 Zabavna radijska igra
20.50 Melodije za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence

● NEDELJA – 24. decembra

6.30 Napotki za turiste
7.15 Reklame in zabavna glasba
8.00 Mladinska radijska igra
Glas – Panorama D
8.40 Iz albuma skladb za otroke
8.50 Vesela godala
9.05 Pripravili smo posebej za vas
9.40 Sest skladateljev – partizanov
10.00 Se pomnite tovariši...
10.30 Koncertna matineja
11.30 Očesna klinika – reportaža
11.50 Zvočni intermezzo
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – I.
13.30 Za našo vas
14.00 Poje Komorni zbor RTV Ljubljana
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – II.
15.15 Kitara in orglice
15.30 Suita čeških, moravskih in slovaških plesov
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Naši solisti oblikovalci znamenitih opernih vlog
17.05 Klavir v ritmu
17.10 Radijska igra
18.30 Sportno popoldne
19.05 Nedeljska panorama
20.00 Izberite melodijo tedna
20.45 Hammond orgle in kitara

● PONEDELJEK – 25. decembra

8.05 Drobni prizori iz Sneguročke
8.30 Godala in zabavni vokalni ansambli
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Zabavna glasba za dobro voljo
10.15 Od tod in ondod

11.00 Kmečka godba v gosteh
11.15 Naš podlistek
11.35 Sonata za violino in klavir
12.05 Nekaj skladbic Borisa Kovačiča
12.15 Radijska kmečka univerza
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Začenja se čas novoletnih razglednic
14.00 Zvočni kaleidoskop
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Skladateljski profil Dimitrija Šostakoviča
15.40 Literarni sprehod
16.00 Vsak dan za vas
17.05 55 minut za ljubitelje operne glabe
18.00 Aktualnosti doma in po svetu
18.10 Mali koncert
18.30 Nekaj slovenskih popevk
18.45 Radijska univerza
19.05 Naši mladi izvajalci
20.00 Izbrali smo za vas
20.45 Kulturni globus
21.00 Glasbena medigra
21.05 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije

● TOREK – 26. decembra

8.05 Ženski zbor Svobode Laško
8.25 Po svetu jih poznajo
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Dueti iz Puccinijevih oper
10.15 Izberite melodijo tedna
11.00 Violina, klarinet in klavir
11.15 Utrjujte svojo angleščino
11.30 Dve orkestralni skladbi Leoša Jančka
12.05 Pozdrav iz Slavonije
12.15 Kmetijski nasveti – Jože Kregar: Nega sobnih rastlin pozimi
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Skladbe Petra Liparja poje Mariborski komorni zbor
13.50 Delovni kolektivi za Novo leto
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
14.35 Tri romantične uverture
15.20 Orkester Stanley Black
15.30 V tork nasvidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Glasbene upodobitve slovenskih ljudskih likov
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
18.45 S knjižnega trga
19.05 Vrtimo vam ploščo za ploščo
20.00 Poje zbor Berlinskega radia
20.30 Radijska igra
21.30 Zabava nas pianist Jose Tordesillas
21.45 Cetrt ure s pevcem Ivo Robičem
22.15 Uvod v glasbo 20. stoletja
23.05 Zaplešite z nami

● SREDA – 27. decembra

8.05 Plesni ritmi z opernega in koncertnega odra
8.55 Pisan svet pravlje in zgodb
9.25 Lepe melodije
10.15 Od tod in ondod
11.00 Stephen Forterjeve ponarodele ameriške pesmi poje Komorni zbor RTV Ljubljana
11.15 Človek in zdravje
11.25 Iz oper, ki jih redko srečujemo
12.05 Zadovoljni Kranjci s pevci
12.15 Radijska kmečka univerza – ing. Jože Ferčlj: Raziskovanje o pitanju mladih govedi
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Kolektivi vam pošiljajo čestitke za Novo leto
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.35 Minute komorne glasbe

15.20 Koncert po željah poslušalcev
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Soferjem na pot
17.50 Ansambel Jožeta Kampača
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Odmevi z dunajskega slavnostnega tedna 1961
18.45 Ljudski parlament
19.05 Maurice Ravel za solo in ansambel
20.00 Naš variete
20.40 Glumači – opera
22.15 Po svetu jazza
22.45 Godala v noči
22.50 Literarni nokturno

● CETRTEK – 28. decembra

8.05 Obisk pri jugoslovanskih skladateljih
8.30 Veliki orkestri – znane melodije
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Simfonična fantazija za violino in orkester
9.40 Pet minut za novo pesmico
10.15 Novoletno voščilo
11.00 Tri arije iz opere Alcina
11.15 Ruskij tečaj za začetnike
11.30 V svetu operete
12.05 »Za našo vasjo« – venček narodnih
12.15 Kmetijski nasveti: inž. Jože Španring – Nekaj poljedelske statistike ob koncu leta
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
13.50 Od klavirja do big banda
14.10 Kralj Kristijan, simfonična suita
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 V ritmu cha cha
15.30 Turistična oddaja
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Poje Ljubljanski oktet
17.20 Sedem in ena Chopinova mazurka
17.35 Novoletno voščilo
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Finale 2. dejanja opere Carobna piščal
18.45 Kulturna kronika
19.05 Novo in vedro
20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov
20.45 Zabavni orkester Frank Pourcell
21.00 Literarni večer

● PETEK – 29. decembra

8.05 Od majhnega ansambla do big band orkestra
8.40 Slovenske narodne poje Tone Kozlevčar
8.55 Pionirski tednik
9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Kolektivi vam za Novo leto
11.00 Mala suita
11.15 Naš podlistek
11.35 Iz glasbenih fantazij
12.05 »Ples s pogačo« in dve gorenjski
12.15 Kmečka univerza – ing. Vinko Sadar: Prihodnost poljedelcev
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Pojeta mezzosopranistka Cvetka Ahlin in tenorist Rudolf Franci
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.35 Radi bi vas zabavali
15.20 Novoletna razglednica
15.45 Jezikovni pogovori
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Portret iz stare italijanske muzike
17.35 Vokalna lirika
17.50 Majhni zabavni ansambli

18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Švedske ljudske melodije
18.25 Zbor in narodni ansambel »Joža Vlahovič«
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Za novo leto so vam izbrali
20.00 Orkester George Melachrino
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 »Romantični trio
20.45 Štiristo let klavirske glasbe
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Po svetu jazza
22.45 Glasbena medigra
22.50 Literarni nokturno

Televizija

● SOBOTA – 23. decembra

18.00 Tonček – TV mladinska igra
18.45 JIM iz džungle – serijski film
18.45 Reševalna ekipa serijski film
20.00 TV dnevnik
20.15 Magistrale stoletja – propagandna oddaja
20.30 Ekran na ekranu – filmski mozaik
21.15 Studio ena – glasbena revija
22.25 Detektiv John Drake – serijski film
22.25 Serijski film
● NEDELJA – 24. decembra
9.30 Važna naloga – kmetijska oddaja
10.00 Drzna deklca – serijski film iz serije Veter
10.00 Serijski film
14.00 Magnetofonski posnetki državnega prvenstva v boksu
16.30 Sportni intervjuji
17.05 Finale ekipnega prvenstva Jugoslavije v sabljanju
18.00 V nedeljo popoldne
20.00 Sedem dni
20.45 Razpoka raja – jugoslovanski igrani film

● PONEDELJEK – 25. decembra

17.30 Iz industrije za industrijo
18.00 Planet zemlja – serijski film
18.30 Znanost in tehnika
19.00 Pregled
20.00 TV dnevnik
20.15 Tedenski športni pregled
20.30 Trenutek Čehova – TV dramatizacija novel

● TOREK – 26. decembra

19.30 Revija čestitk Srečno novo leto

● SREDA – 27. decembra

18.00 Mali vrtljak – otroška oddaja
18.30 Reševalna ekipa – serijski film
19.00 Raziskovanje na Rdečem morju
19.30 TV obzornik
20.00 TV dnevnik
20.15 Propagandna oddaja
20.30 Ljubezen in ritem – zabavno glasbena oddaja
21.30 Radosti naših dni – reportaža

● CETRTEK – 28. decembra

10.00 TV v šoli
17.30 En-den-dinus oddaja za najmlajše
18.00 Pionirski mozaik
19.00 Čas, ljudje in dogodki
20.00 TV dnevnik
20.15 Elektrotehna – in Zična – reklamna filma
20.60 Iz kraja v kraj – zabavno glasbena oddaja

● PETEK – 29. decembra

18.00 Vsak petek nov začetek – prenos javne prireditve za otroke
19.00 Magazin vsakdanjih skrbi
20.00 TV dnevnik
20.15 Novoletne čestitke
21.15 Spored jugoslovanske kinoteke

radijski in televizijski spored

23. decembra - SOBOTA

»Center« - ameriški barvni film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 15., 17. in 19. uri, premiera domačega filma NA ZMAJEVI SLEDI ob 21. uri

»Storžič« - ameriški barvni film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE - matineja ob 10. uri, ameriški VV film POSLEDNJA OBALA ob 15.30, 18. in 20.30

»Svoboda« - italijanski barvni CS film SPLAVARJI Z VOLGE ob 18. in 20. uri

»Cerkije - Krvavec« - ameriški VV film NEKATERI SO ZA VROČE ob 19. uri

»Naklo« - ameriški barvni CS film DREVO ŽIVLJENJA ob 19. uri

24. decembra - NEDELJA

»Center« - ameriški barvni film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 10., 14., 16. in 18. uri, ameriški VV film POSLEDNJA OBALA ob 20. uri

»Storžič« - ameriške barvne risanke PAJA PATAK - matineja ob 10. uri, premiera amer. barvnega filma PUSTOLOVSCINE TOMA SOWYERJA ob 13. uri, italijanski barvni CS film SPLAVARJI Z VOLGE ob 15., 17., 19. in 21. uri

»Svoboda« - ameriške barvne risanke PAJA PATAK ob 14. uri, ameriški VV film POSLEDNJA OBALA ob 15.30, italijanski barvni CS film SPLAVARJI Z VOLGE ob 18. in 20. uri

»Cerkije - Krvavec« - ameriški barvni VV film NEKATERI SO ZA VROČE ob 15.30 in 18. uri

»Naklo« - ameriški barvni CS film DREVO ŽIVLJENJA ob 15. in 18. uri

Potujoči kino - predvaja angleški film MATI INDIJE ob 15.30 v Pred-dvoru in ob 18.30 v Predcelfah

25. decembra - PONEDELJEK

»Center« - domači film NA ZMAJEVI SLEDI ob 10., 16., 18. in 20. uri. Film je bil sneman v Kranju - ameriške barvne risanke PAJA PATAK ob 14.30, cena enotna 30 din - risanke predvajamo v okviru Novoletne jelke

»Storžič« - ameriške barvne risanke PAJA PATAK ob 10. uri, cena enotna 30 din

Jesenice »RADIO«

23. do 25. decembra slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK, 26. decembra angleški film LIGA GENTLEMANOV, 27. do 29. decembra ameriški barvni VV film IMITACIJA ŽIVLJENJA

Jesenice »PLAVZ«

25. do 26. decembra slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK, 27. do 29. decembra angleški film LIGA GENTLEMANOV

Zirovnica

24. decembra ameriški CS film DNEVNIK ANE FRANK, 27. decembra slovenski film DRUŽINSKI DNEVNIK

Dovje

24. decembra nemški barvni CS film PLANETA SMRTI, 25. decembra ameriški CS film DNEVNIK ANE FRANK, 28. decembra angleški film LIGA GENTLEMANOV

Koroška Bela

24. decembra angleški film LIGA GENTLEMANOV, 25. dec. ameriški barvni film BELA DIVJINA

Kropa

24. decembra jugoslovanski film OSMA VRATA ob 15. in 19.30, 28. decembra jugoslovanski film VLAK BREZ VOZNEGA REDA ob 19.30

Ljubno

23. decembra jugoslovanski CS film SAM ob 19.30, 24. decembra jugoslovanski film SAM ob 15. uri, 24. decembra ameriški VV film ISKALCI ob 17. in 19.30, 25. decembra jug.-italijanski barvni CS film BELI HUDIČ ob 19.30, 26. decembra isti film ob 19.30

Škofja Loka »PREDILEC«

23. do 24. decembra ameriški barv. film POJMO V DEŽJU

Bled

24. in 25. decembra jugoslovanski film KAPETAN LEŠ, 26. do 28. decembra francoski barvni film MOJ STRIC

Radovljica

23. decembra francoski barvni CS film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM ob 20. uri, 24. decembra francoski barvni CS film LJUBEZEN POD NADZORSTVOM ob 16. in 20. uri, 24. decembra francoski barvni film SAKRAMENSKA FRKLJA ob 18. uri, 24. decembra francoski zabavni film VELIKI POGLAVAR ob 14. uri in matineja ob 10. uri, 25. decembra češki kriminalni film ČLOVEK Z DVEMA OBRAZOMA ob 18. in 20. uri, 26. decembra češki kriminalni film ČLOVEK Z DVEMA OBRAZOMA ob 20. uri, 27. decembra nemški film POLIKUŠKA ob 18. in 20. uri, 29. decembra slovenski zabavni film DRUŽINSKI DNEVNIK ob 20. uri

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE v Kranju

SOBOTA - 23. decembra ob 16. uri: P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za izven, ob 20. uri - Ocvirk: MATI NA POGORIŠČU, predstava na Trati v počastitev 20-letnice vstaje

NEDELJA - 24. decembra ob 10. uri dopoldne: URA PRAVLJIC, ob

15. in 17. uri - P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za tovarno Iskra

PONEDELJEK - 25. decembra ob 16. uri: P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za tovarno Iskra

TOREK - 26. decembra ob 16. uri P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za šolo Predvor

SREDA - 27. decembra ob 16. uri: P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za tovarno Planika, ob 17.30 - P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za OLO in ObLO

ČETRTEK - 28. decembra ob 16. uri: P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za tovarno Iskra, ob 19.30 - Budak: KLOBČIČ za red Cetrtek

PETEK - 29. decembra ob 16. uri: P. Ovsec: BAGDADSKA PRAVLJICA za tovarno Sava

tržni pregled

TRŽNI PREGLED v Kranju

Fižol 100 do 150 din, ajdova moka 120 din, koruzni zdrob 50 din, koruzna moka 50 din, ješprenj 90 do 150 din, kaša 120 do 150 din, krma za kokoši 50 din, proso 60 do 70 din, oves 30 din za liter; korenček 40 do 50 din za šopek, sir 120 do 150 din, maslo 680 din, čebula 100 din, krompir 25 din, sladko zelje 25 din, kislo zelje 60 do 80 din, ohrovt 25 din, solata 150 din, pesa 30 do 40 din, kislja repa 40 do 50 din, redkev 40 din, orehi - celi 300 din, orehi - jedra 1100 din, jabolka 60 do 70 din, mandeljni 250 din, suhe fige 180 din za kg; česenj 10 do 25 din, piščanci 400 din, kokoši 600 do 900 din, jajca 30 do 40 din za komad; peteršilj in zelena 10 din za šopek; smetana - merica 18 din.

Kam v nedeljo

SPORTNE PRIREDITVE:

NOGOMET:

Kranj - Dopoldne ob 9. uri bo v sejni dvorani Trgovinske zbornice redni letni občni zbor nogometnega kluba Triglav iz Kranja.

ODBOJKA:

Kranj - Ob 8.30 se bo v telovadnici gimnazije začel pokalni okrajni odbojkaški turnir, na katerem bodo sodelovale ekipe Triglava, Gimnazije, Kroke in Kamne gorice.

Jesenice - Tu se bo prav tako začel ob 8.30 drugi del pokalnega okrajnega odbojkaškega turnirja, na katerem bodo sodelovale ekipe Jesenic I in II, Zirovnice in Bleda.

JUDO:

Kranj - Ob 10. uri dopoldne bo v dvorani delavskega doma mednarodni dvoboj med ekipama študentov iz Kölna in kranjskega Triglava.

SMUČANJE:

Rateče-Planica - Ob 10. uri dopoldne se bodo začele na 80-metrski skakalnici prve letošnje tekme v smučarskih skokih, na katerih bodo nastopili vsi naši najboljši tekmovalci. Mladinci in manjkvalitetni člani pa bodo nastopili na 35-metrski skakalnici.

Ob 9. uri se bodo začele tudi medkлубske tekme v smučarskem teku z udeležbo naših najboljših tekmovalcev. To bo letošnja druga preizkušnja v tem športu.

Črni vrh nad Jesenicami - Ob 10.30 se bo tu začelo tekmovanje v veleslalomu, na katerem bodo nastopili alpski smučarji iz vseh slovenskih klubov.

Kje bomo kupili
novoletna darila?

V KRANJU OD 25. DO 30. DECEMBRA 1961

V PROSTORIH DELAVSKEGA DOMA
(nasproti poslopja OLO)

V PAVILJONIH „NOVOLETNEGA SEJMA“

NA JESENICAH OD 26. DO 30. DECEMBRA 1961

V PROSTORIH METALURŠKE ŠOLE
(za restavracijo „Kazina“)

Kranj - Jesenice
25-30 XII 1961

NOVOLETNI
POTROSNISKI
SEJEM

mali oglasi

Vseživno enosebno stanovanje prodam. Ponudbe oddati v podružnico Glasa Jesenice pod »Takoj« 4300

prodaja

Prodajam več prašičkov po 6 tednov starih. Staretova 21. Čirče, Kraj 4307

Suha bukova drva prodam. Šturm, Podgora 3, Gorenja vas nad Sk. Loko 4746

Prodajam prašiča — 170 kg težkega. Rudigajeva 3, Primskovo, Kranj 4317

Prodajam mesecne plohe 22 in 50 mm, smrekove 25 in 50 mm ter nov puškarski primož. Senčur 212 4313

Prodajam mlade kravo, ki bo januarja telila. Lahovče 14, Cerklje 4319

Prodajam prašiča — težkega 150 kg, brejo svinjo in plemenskega vola. Voglje 39 4320

Prodajam kobilu, sposobno za vsa dela, staro 9 let. Jože Sitar, Križe 50 4321

Prodajam radijski sprejemnik Soča UKV. Naslov v oglasnem oddelku 4322

Prodajam 6 tednov stare prašičke. Vasca 10, Cerklje 4323

Prodajam parcelo 1700 m² za wekend. Pot v Javorniške rovte. Koren, Zupnišče, Koroška Bela 4324

Lepe vprežne jesenove sani, nove osovine za zapravljičev in dvoje vra ipoceni prodam. Pavel Hrovat, Maršala Tita 49, Jesenice 4325

Prodajam plemenskega vola od 450 do 500 kg težkega in prašiča od 100 do 140 kg težkega. Trstenik 10 4326

Prodajam 5 železnih samokolnic z gumijastimi kolesi. Naslov v oglasnem oddelku 4327

Ker nujno rabim denar, prodajam moped ali zamenjam za deske. Slavko Knapič, Predoslje 60, Kranj 4328

Skoraj nov kavč in šivalni stroj prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4329

Električni radiator poceni prodam. Naslo v voglasnem oddelku 4330

Prodajam dobro ohranjeno kuhinjsko kredenco. Jezerska c. 17, Kranj 4331

Prodajam prašiča — 160 kg težkega. Vajsa 5, Cerklje 4332

Radio »Soča« z garancijo, ugodno prodam. Ogled v Senčurju 142 4333

Prodajam odlično motorno kolo Horex Regina 400. Naslov v oglasnem oddelku 4334

Prodajam stroj za avto »Opel«. Olševček 12, Predvor 4335

Po ugodni ceni prodajam gramofon z ploščami. Grad 44, Cerklje 4336

Radio z gramofonom po zelo ugodni ceni prodajam. Naslov v oglasnem oddelku 4337

Imam naprodaj več mladih prašičkov. Cerklje 107 4338

Ugodno prodajam travnik v neposredni bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 4339

Prodajam večjo količino rdečega čebuljčka. Cerklje 31 4340

Prodajam prašiča — 160 kg težkega. Vopovlje 15 4341

Kuhinjsko kredenco, posteljo, otroško posteljo prodam. Vimpolšek, Cesta Kokrškega odreda 2 4342

Prodajam Fiat 1100 BI, letos uvožen. Zamenjam tudi za opeko. Naslov v oglasnem oddelku 4361

Prodajam prašiča — težkega 170 kg. Prebačev 42 4362

Prodajam prašiča — 150 kg težkega. Markun Lovro, Voglje 57 4363

Prodajam kravo, ki bo januarja tretjič telila. Olševček 14 4364

Prodajam prašiča — 150 kg težkega, za zakol. Naslov v oglasnem oddelku 4365

Prodajam svinjo, brejo 9 tednov, in prašiča — težkega 80 kg. Zg. Brniki 82 4366

Prodajam nov biljard. Cena ugodna. Naslov v oglasnem oddelku 4367

Prodajam 2 prašiča — po 180 kg težka. Voklo 26 4368

Prodajam ali zamenjam plemenskega merjasca, starega eno leto. Zg. Brniki 27 4369

Prodajam 110 kg težkega prašiča. Naslov v oglasnem oddelku 4370

Prodajam plemenskega vola nad 600 kg težkega in enega prašiča — 100 kg težkega. Zalog 61, Cerklje 4371

Hiša v Kranju — Čirče, s štirimi gospodarskimi poslopji, primernimi za obrtno dejavnost, njive ter gozdovi ugodno naprodaj. Naprodaj so tudi tri krave — dobre mlekarice, in konj ter ves kmetijski inventar, vključno z vozovi (gumi voz). Informacije vsako popoldne od 15. do 18. ure. Kranj, Kajuhova 1, nasproti nove Tekstilne šole, Primskovo 4372

Prodajam skoraj nov zakonski kavč, novo pomivalno mizo, pečico Plamen, malo rabljen zimski ženski plašč ter črno moško suknjo. Naslov voglasnem oddelku 4373

kupim

Kupim prednjo premo za Fiat 1100, letnik 1939. Naslov v oglasnem oddelku 4343

Kupim avto Volkswagen, BMW, DKW Junior ali Fiat 600. Naslov v oglasnem oddelku 4352

Suhe smrekove plohe — 5 ali 1 cm takoj kupim. Anton Kos, mizarstvo, Huje 3, Kranj 4353

Kupim kletko za papigo. Ponudbe: Franci Fister, Kidričeva 28, Kranj 4360

ostalo

Kar sem pisala o Elizabeti Gorčanec, uslužbenki pri Jelenju, izjavljam za neresnično in se ji zahvaljujem za odstop od tožbe. Antonija Oseli 4337

Gostilna Kokra na Primskem sprejme stalno moč za delo v strežbi in kot čistilko. Lahko je začelnica v gostinstvu 4344

SILVESTROVANJE! Pravočasno si rezervirajte prostor v hotelu Evropa v Kranju 4345

Solski odbor osnovne šole Senčur — administrativno in finančno poslovanje. Plača po pravilniku šole. Prošnje sprejema upravništvo osnovne šole Senčur 4346

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« Kranj obvešča vse cenjene odjemalce, da bo zaradi tromesečne inventure trgovina zaprta v času od 3., 4. in 5. januarja 1962. Prosimo vse potrošnike, da si pravočasno nabavijo potrebne predmete 4347

Iščem gospodinjsko pomočnico. Hrana in stanovanje sta zagotovljena. Naslov v oglasnem oddelku 4348

Iščem majhno opremljeno sobo za dve osebi. Plačam ali delam. Naslov v oglasnem oddelku 4349

Gorenjskim fantom in dekletom želijo srečno Novo leto 1962, go-

renjski fantje: Vili Globočnik, Edo Dolenc, Franc Tišler, Rudi Vehar in Vinko Šumi, ki služijo vojaški rok v Zagrebu 4350

Šivalni stroj vam hitro in strokovno popravi ter očisti v delavnici Omejc, Cesta Iva Slavca 2, Jelenov klanc, Kranj 4351

Vsem prijateljem, znancem in strankam želim srečno in uspešno polno novo leto 1962. Pleskarstvo Čehovin, Kranj 4357

Hlače, svežlo modre barve, črtasti vzorec, rob izpuščen, sem izgubil na poti do čistilnice »Labod« do Struževega, dne 27. novembra. Poštenega najditelja prosim, naj jih proti nagradi vrne ali odda v čistilnici »Labod« 4355

Iščemo pleskarkega vajenca. Naslov v oglasnem oddelku 4356

Nasla sem zapesno uro. Zglasiti se pri Fale, Kidričeva 1, Kranj 4353

Oddam hrano in stanovanje fanju, ki je vajen kmetkega dela. Naslov v oglasnem oddelku 4353

Lokal s skladiščem za vinarstvo iščemo v Kranju. Ponudbe oddati v oglasni oddelk 4354

obave

PRODAJA BETONKEGA ŽELEZA

SGP Projekt — Kranj prodaja betonsko železo premjera 6 mm, poljekleno, po ugodni ceni. — Informacije v nabavnem oddelku podjetja.

Predavanje o novostih v PROMETNIH PREDPISIH

AMD Kranj vabi vse voznike motornih vozil na zanimivo predavanje o dopolnjevanju in novitetah v prometnih predpisih. Predavanje

bo v torek, 28. decembra ob 18. uri, v dvorani OLO Kranj — I. nadst. OBVESTILO

Stanovanjska skupnost Strazišče obvešča prebivalstvo, da je pričela 22. decembra obratovati nova kemična čistilnica in pralnica. Sprejemamo vsak dan od 8. do 12. in od 15. do 17. ure v Seljakovi ulici št. 7, Strazišče (bivši Batistič).

Za kvalitetno in hitro postrežbo imamo dobre strokovnjake z večletno prakso.

gibanje prebivalstva

v Kranju

Poročili so se: Franjo Sifrer, delavec in Antonija Steblaj, delavka; Rudolf Obrulek, uslužbenec in Marija Pelko, uslužbenka.

Rodile so: Marija Finžgar — dečka, Ljudmila Vreček — dečka, Marija Vrhovnik — dečka, Marija Marušič — deklico, Ana Kozjek — deklico, Angela Dobnikar — deklico, Oloa Ziherl — dečka, Olga Skofic — deklico, Angela Kapelnik — dečka, Marija Gantar — deklico, Cilka Bolka — deklico, Julijana Fric — deklico, Alojzija Skrjanec — dečka, Marta Juršak — deklico, Terezija Krapeš — deklico, Olga Logar — dečka, Mihaela Tišlar — dečka, Antonija Merjasec — dečka, Ana Lukanič — deklico, Ana Antolič — deklico.

Umrli so: Karel Paternu — upokojenec — star 63 let, Alojz Jazbec — upokojenec — star 60 let, Florijan Zaplotnik — upokojenec — star 78 let, Terezija Bergant — gospodinja — stara 61 let.

Industrija obutve »PLANIKA« v KRANJU RAZPISUJE NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. REFERENTA ZA KADRE z dokončano srednjo šolo in nekaj prakse v kadrovski službi ter veselje do opravljanja te službe
2. REPERENTA ZA PROPAGANDO s srednješolsko izobrazbo, oziroma z nekaj prakse v organizaciji propagandne službe
3. REFERENTA ZA IZOBRAZBO z dokončano srednjo šolo in absolviranimi inštrukorskimi seminarji
4. 6 FINANČNIH KNJIGOVODIJ z dokončano ESS ali nepopolno srednjo šolo z nekaj prakse
5. 2 FAKTURISTKI z nepopolno srednjo šolo, po možnosti z nekaj prakse

Nastop službe po dogovoru. Osební dohodki po pravilniku o osebnih dohodkih. Pismene ponudbe poslati na kadrovski oddelk podjetja ali se osebno zgledati prav tam do 10. januarja 1962

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Kranju, podružnica Jesenice razpisuje

1. delovno mesto referenta za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov
2. evidentičarja

Pogoji:

pod 1.: Višja šola za socialne delavce z dveletno prakso v industriji.

pod 2. Dovršena osemletka

Prednost imajo osebe pod 1. z večletno prakso, pod 2. pa s prakso vodenja kartoteke po strogi abecedi.

Osební dohodki po veljavnih prepisih Zakona o javnih uslužbencih. Stanovanja ni na razpolago.

Pismene ponudbe je poslati v roku 20 dni po objavi na Zavod za socialno zavarovanje v Kranju, Stara cesta 11.

Zapisek z letne konference Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice

Kritična ocena dosedanjih uspehov in pogumni načrti za prihodnost

Gostitelj letošnje letne konference Sveta Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice je bila javnosta Svoboda. Ta je številnim delegatom pripravila lep spored, na katerem so sodelovali pevski zbor in pionirska folklorna skupina.

Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da so uspehi vidni zlasti v zelo uspešnih nastopih družbenih pevskih zborov, v esnem sodelovanju društev pri vseh večjih prireditvah, ki so bile letos posvečene 20-letnici vstaje in v uspešnih revijah pevskih, glasbenih in dramskih sekcij. Prav ti uspehi so dali pobudo, da se za potrebe jeseniške komunne pri občinskem Svetu formirajo — kvalitni pevski zbor, godba na pi-hala, simfonični orkester in zabavni ansambel. To bi bile pravzaprav samostojne enote z lastnimi sredstvi. Vanje bi vključili najboljše moči iz vse občine. Z načrtno programsko politiko in po strokovnim vodstvom pa bi zagotavljale res kvaliteten dosežek na vseh glasbenih področjih. Strah, da bi take centralne glasbene formacije škodljivo vplivale na že obstoječe pevske zborove in godbe pri društvih, kot so se bali tudi nekateri diskutanti na konferenci, je odveč. Dosedanja razdrobljenost je bolj škodljiva. Ob n. pr. tako močnem občinskem pevskem zboru bi društveni zbori lahko še zmerom obstajali in ob njem tudi sami kvaliteten rasli.

Kljub vidnim uspehom, ki so jih dosegli, pa v minulem obdobju niso zabeležili večjih uspehov predvsem pri uvajanju novih, sodobnejših oblik dela društev, zlasti pa pri klubskem živ-

Stefan Planinc: Karkadžu

ljenju nasploh (razen redkih izjem). Konferenca je sodila, da brez primernih prostorov, sodobnih naprav, zlasti pa brez zadostnega in kvalitetnega kadra na tem področju ne bo mogoče dose-gati vidnejših uspehov. Tesno sodelovanje društev s stanovanj-

druženim standardom — dvigne na potrebno višino. Nadzorni odbor je poleg ostalega tudi ugotovil, da naj družba, če za požrtvovalno prostovoljno delo društev zahteva za usluge in honorarje visoke dajatve, bodisi zagotovi sredstva za te dajatve ali pa jih ublaži. Pravilnik o ocenjevanju dela in poslovanja društev, ki ga je konferenca sprejela, predstavlja ne samo stimulans za čimširše in boljše delovanje društev, temveč tudi ključ za sodobnejšo delitev sredstev društvom po načelu: za več dela — več sredstev. Program dela za leto 1962, ki ga je konferenca sprejela, nalaga vrsto nalog ne samo društvom in občinskemu Svetu, temveč tudi vsem

druženim in političnim organizacijam, saj skrb za kulturno rast in estetsko vzgojo našega delovnega človeka postaja vse bolj odgovorna dolžnost celotne družbe.

Ob koncu konference je predsednik občine podaril Cufarjeve nagrade za leto 1961 Ivo Ščavničarju, Stanku ing. Copu in Ivanu Tušarju, predsednik občinskega Sveta pa je podelil zlato odličje Svobode kolektivni gledališki »Tone Cufar« za dolgoletno uspešno delo in mednarodni uspeh na festivalu v Monacu, štiri srebrna in šestnajst bronastih odličij Svobode pa najzaslužnejšim kulturno-prosvetnim delavcem društev v občini. — Bojan Cebulj

Umril je Herbert Grün

Kako preproste in skope utednejo biti besede, ki oznanjajo, da je umrl nekdo in naše sredine. Toliko bolj boleča pa je resnica, da smo Slovenci izgubili človeka, ki je z neizčrpnim znanjem in ljubeznijo, z nezlomljivo voljo in nikoli potešenim nemirom ustvarjalca plemenitil in oblikoval podobo kulturnih vrednot svoje zemlje, ki jo je tako ljubil.

Umril je Herbert Grün...

Del svojega ustvarjalnega zanosu, pobud, zamisli in idej je radodarno poklonil tudi Kranju — predvsem življenju, rasti in uspehom bivšega poklicnega Prešernovega gledališča, kjer je bil več let dramaturg.

Herbert Grün — mar ni to ime

zgovornejša od vseh besed, ki jih nameravamo napisati in povedati in memoriam? Šestintrideset let — kako bore malo je to! Njegovo delo pa je tolikšno, kot bi živel desetero življenj. Z njim smo izgubili dramatika, esejista, kritika, prevajalca, gledališčnika, urednika in pomembnega slovenskega publicista. Opus njegovega razpisnega ustvarjanja je tako velik, da me najde primere v vsej slovenski literarni zgodovini. Njegova brezkončna sila po ustvarjanju, po lepoti in pravici, njegove žlahtne ideje in spoznanja so ustvarila neprecenljivo zapuščino, ki navdaja z resničnim ponosom. Herberta Grüna ni več med nami. Živela pa bo resnica, ki jo je izpovedoval v svojih delih. — S.Š.

»Samorastnik« v Škofji Loki

20. decembra je gledališka sek-cija DPD Svobode v Škofji Loki uprizorila že drugo premiero v letošnji sezoni — Mikelnovo priredbo Vorančevih »Samorastnikov«. Delo je v veliko prizadevanje režiserja Peter Jamnik. Ob premieri smo mu postavili nekaj vprašanj.

»Zakaj ste se lotili prav Vorančevih Samorastnikov?«
»S tem delom sem se seznanil letos poleti v Kopru na tečaju za režiserje-amaterje. Za naše gledalce se mi zdi delo zelo primer-no, saj je tako rekoč zgodovinski dokument naše preteklosti. V letošnjem repertoarju našega gle-

dališča čutimo pomanjkanje resnejših idejno sodobnih dramskih del. To vrzel sem hotel izpopolniti prav s »Samorastniki«. Lik Mete se mi zdi eden najlepših in najrevolucionarnejših ženskih likov v naši literaturi. Zato se mi je zdelo to delo tudi primerno za uprizoritev v počastitev občinskega praznika in dvajsetletnice ljudske vstaje.«

»Na katere težave ste naleteli pri režiji?«

»Predvsem sem naletel na precejšnjo neresnost pri nekaterih starejših igralcih, ker so mi kratko malo odrekli sodelovanje. Posebno za manjše vloge dolgo nisem mogel dobiti igralcev. Zato pa sem toliko bolj hvaležen tistim, ki so omogočili redno, čeprav trdo delo, saj smo postavili

»Samorastnike« na oder točno po enem mesecu študija. Skopo odmerjen čas je bila ena največjih ovir pri režiji. Mnoge težave mi je pomagal premestiti igralec Mirko Zupančič iz Ljubljane, ki je prišel večkrat v Loko. Ostale težave pa so, da nimamo garderobke, ki bi skrbela za kostume, nimamo primerne prostora za izdelavo kulis, oder je zelo majhen, prav tako nimamo dovolj reflektorjev itd.«

»Kakšni pa so vaši načrti kot režiserja DPD Svobode?«

»Za pomlad imam v načrtu režijo Fisherjeve drame »Prostidani«, ki je bila zelo primerna za uprizoritev ob 8. marcu. Upam tudi, da bom šel poleti zopet na tečaj za režiserje in tam dobil nove inspiracije za prihodnjo sezono.« — Janko Krek

Prešernovci pojdejo v Srbijo?

Z novo naštudiranim programom, kjer nastopajo tudi solisti, dosega Prešernov mešani pevski zbor v zadnjem času zavidljive uspehe.

Pred kratkim so pevci obiskali tudi Trbovlje, kjer so bili gosti tamkajšnjega pevskega zbora — »Zarja«. Velika dvorana Delavskega doma je bila ob tej priložnosti razprodana do poslednjega kotička. Navdušenje poslušalcev pa bomo najzgovorneje opisali, če povemo, da je moral zbor ponoviti domala polovico svojega sporeda.

V četrtek, 21. decembra, zvečer je zbor sodeloval tudi na proslavi JLA v dvorani kina Center v Kranju. Ob tej priložnosti je bil spored omejen zgolj na borbene pesmi. Včeraj ob 18. uri se je zbor predstavil s istim programom v Cerkljah, ob 20. uri pa na Jezerskem. Ob tej priložnosti so uvrstili v spored tudi Gobčevo Rdečo kantato.

Tudi v januarju prihodnjega leta čaka pevce trdo delo. Zdej pripravljajo nov program za radijskega snemanja, razen tega pa je zbor dobil povabilo za turnejo po LR Srbiji. Ta naj bi bila nekako od 15. do 25. januarja. Na-

črt turneje pa zajema Beograd, Novi Sad, Zemun in Pančevo.

Povabilo spravlja zborovodjo Petra Liparja v zadrego. Ne ve namreč, če bodo v podjetjih in ustanovah, kjer so člani zbora zaposleni, naklonjeni takšnemu gostovanju. Prav bi bilo, če bi to zborovo težnjo z razumevanjem podprli. Gostovanje s preveč okrnjenim zborom pa bi bilo hudo tvegano, saj bi pri tem kvaliteta programa močno trpela. — S.Š.

»Ura pravljic« potuje

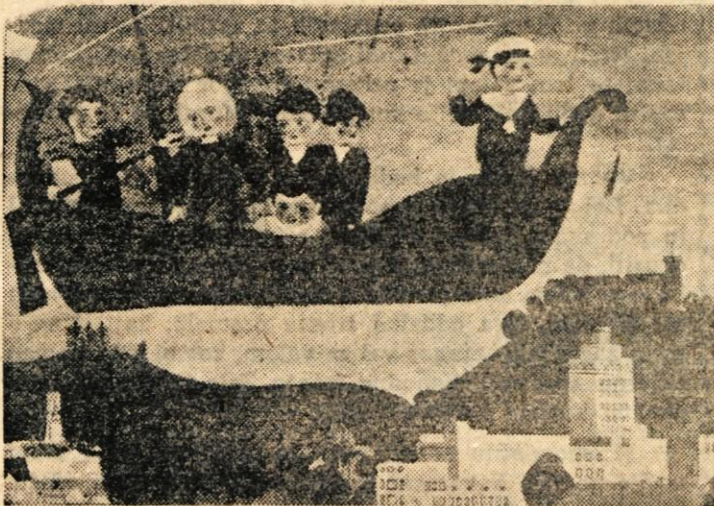
Za Uro pravljic, ki je postala prava domena Prešernovega gledališča, lahko zapišemo, da ni našla mnogo malih prijateljev samo v Kranju, temveč se je glas o njej razširil daleč naokrog. Od vsepovsod prihajajo vabila. Vsi bi si radi ogledali to popularno URO PRAVLJIC. Če ne drugega — naj imajo otroci vsaj urico prijetnega razvedrila, ko bodo gledali domiselne goste iz Kranja.

Oglejmo si torej vabila. Za minulo nedeljo so jih povabili iz Litije in Smarjnega. Pravijo, da so se dobro odrezali. Prispela pa so tudi pisma iz Novega mesta, Raven na Koroškem, Ajdovščine in iz Trbovelj. Pri Trboveljčanih bi Kranjčani morali gostovati za 29. november, pa so žal morali povabilo odkloniti. Gostovali pa so že na Golniku in v Cerkljah.

Gostovanja v oddaljenejših krajih morajo na žalost odklanjati predvsem zaradi dragega prevoza z avtobusom. Na vabila iz bližnjih krajev pa se pravljicarji iz Kranja radi odzovejo. — S.Š.

Jože Ciuha: Deklica in kač

Ive Subic: NAGRADNA SVETILKA

Z razstave mladinskega leposlovja

V okviru TEDNA TISKA je bila v sredo, 20. decembra, v Mestnem muzeju v Kranju odprta razstava slovenskega mladinskega leposlovja. Ta dogodek je hkrati uvod v otvoritev Pionirske knjižnice, ki bo izročena mladim bralcem 28. decembra v Delavskem domu. — Razstavno gradivo, ki zajema slovensko mladinsko leposlovje, je razporejeno po starostnih skupinah bralcev. V prvih vitrinah so razstavljene slikanice za predšolske otroke, nato pa sledi leposlovje za učence. Mikavnost razstavljenih predmetov poveča še okusna in nevsipljiva dekoracija z igračami. Tretjo stopnjo prikazuje leposlovje za pionirje od 11. do 14. leta starosti. Nato pa sledi še izbor ljudske pesništva in pripovedništva in končno poljudnoznanstvena dela, ki so namenjena mladini. — To smotno urejeno leposlovno zbirko dopolnjuje 29 originalnih ilustracij iz izdaj našega mladinskega leposlovja. — Razstava, ki vzbuja med kranjskim občinstvom — zlasti med mladino — precej zanimanja, bo odprta do 2. januarja 1962. — S.Š.

Filmi, ki jih gledamo

POSLEDNJA OBALA — Ponekamesečni zamudi smo se tudi v Kranju srečali s Kramerjevim filmom: Poslednja obala. — Nedvomno je film (pa čeprav je z oblikovne plati pogosto nespreden po vsebini) na nemalo okrat deklarativen, pomemben prispevek k temi, ki se je dandanes lotiva ves razumniški svet. V današnjem času se namreč Hamletovo vprašanje: »Biti ali ne biti, to je zdaj vprašanje«, bolj kot kdajkoli doslej postavlja pred človeka. Nedvomno se je človeštvo skozi vse dosedanje zgodovine srečevalo s podobnimi problemi. Res pa je tudi, da nevarnost tega vprašanja (objektivno gledano) ni bila tako pereča. V času, v katerem smo, pa ta Hamletova domislica sega mnogo dlje. To ni več vprašanje človeka na pragu njegovega nehanja, marveč vprašanje človeštva. In to človeštvo, ki mu objektivne možnosti razvoja dandanes nudijo neslutene možnosti in je ob vseh novih energetskih virih pravzaprav na pragu nove civilizacije (vsaj moral bi biti). — Film načenja vprašanje atomske vojne. To vprašanje, ki že vse od Nagasakija in Hirošime (kjer je 6. avgusta 1945 umrlo 106.000 ljudi) polni stolpce v časnikih, je zašlo tudi v film. Zaradi vsega tega se mi zdi krivično, da bi režiserju in vsem štirim velikim interpretom (Fred Astaire, Anthony Perkins, Gregory Pack in Ava Gardner) očitali njihove pomanj-

kljivosti. Morda je vizija prihodnosti v filmu res temna, morda je Kramerjevo prikazovanje človekovih poti le preveč determinirano! Toda leta 1964 še nismo doživeli... Svet doslej ni dal le enega Eichmanna, še veliko jih je... pa ne le v Nemčiji. Se vedno se najdejo ljudje, ki bodo pripravljeni s smrtonosnim tovorom leteti (zdaj verjetno z aparati B-49 — leta 1945 pa so leteli z B-36) s te ali one strani sveta nad ljudi, s katerimi niso nikoli sedeli za mizo v kavarni, s katerimi se niso prepirali zaradi otrok itd. Sicer pa verjetno zdaj ne bi bilo potrebno niti leteti, zdaj bi bilo treba, tako kot v Kramerjevem filmu le pritiskati na gumba, da bi svet zaplesal in znoril.

In končno zdaj niti ne vemo, če zaradi povečanja radioaktivnosti v ozračju že danes ni to človeku nevarno. Niti tega ne vemo, ali bodo zaradi tega naši otroci ljudje brez rok, ljudje brez ust in oči. In vse to je v rokah peščice blaznežev, senilnih starcev... Ti naj bi torej odločali o naših otrocih, o naših življenjih. Kde jim pravzaprav daje za to moralno pravico? Pravica močnejšega?

Človek je človek, zato take skepse ne maram, niti Kramerjeve ne! Materija, ki se je zavedla sama sebe, sama sebe ne more uničiti. — J.K.

Hans Werner Richter

61

Guehler ni ničesar dejal. Schmidt je sedel poleg njega na klopi.

»Ko bi vedeli, kaj se v resnici dogaja,« je dejal.

»Ko bi le vedeli!«

Pred barako se je nenadoma pojavil ameriški avtomobil.

»Naglo v barako!« je zašepetal Guehler. »Ne smejo naju najti skupaj, sicer greva z njimi.«

Splazila sta se v barako. Zunaj so vozili avtomobili. Slišali so častniška povelja. Kričanje v drugem bataljonu pa je bilo vedno glasnejše.

»Pomečite pas iz avtomobilov!« so kričali.

Guehler je stal pri vratih. Videl je razgrajene iz drugega bataljona, ki so tekali sem ter tja med barakami. Čez plot je pričelo leteti kamenje.

V barake je prišel Buchmann in zavpil:

»Naglo v postelje! Američani prihajajo!«

Slišali so osamljene strele.

»Svinjarja!« je dejal Konz. »Zdej streljajo že v taborišču!«

Skozi barako so prišli ameriški vojaki. V drugem bataljonu je nenadoma vse utihnilo.

»Čemu vse to?« je dejal Schmidt.

Drugo jutro je Guehler odšel v drugi bataljon. Vrata so bila zaprta z verigami. Podčastniki in naredniki so na cestil čakali na prevoz. Guehler se je ustavil pri vratih.

Opresal je med vrstami, da bi našel Grundman-na in Buchwalda.

Prikazal se je Grundmann.

»Res odhajate?«

»Da,« je dejal.

»Na delo bi se morali prijaviti, ostali bi tukaj.«

»Prekleto sranje,« je dejal Grundmann, »toda kako?«

»Javiti bi se morali, karkoli bi se zgodilo.«

»Le eno željo imam: da bi se izmotal od tod. Tule tukaj so vse osmradihi.«

»Kaj se je pripetilo?«

»Američane so obmetavali s kamenjem, poskušali prevrniti avtomobile in izobesti zlasto s kljukastim križem. V taborišču so hoteli zanečiti upor.«

»Upor v taborišču?«

»Da,« je dejal Grundmann, »in zdaj preklinjajo, ker se jim niste pridružili.«

Guehler se je zasmejal. »Ker se jim nismo pridružili? Mar so znorehi?«

Skozi žično ograjo je videl Grundmannov pobiti obraz.

»Človek, tukaj moraš ostati. Saj vendar ne sodiš mednje!«

»Če bi se prijavil, bi me pretepli. Marsikdo bi raje ostal tukaj in delal, toda nobeden se ne upa prijaviti. Vso noč sem prebedel. Neprestano sem premišljeval, kako bi to izpeljal, pa nisem našel rešitve.«

»Pojdij zdaj k njim in reci, da želiš ostati tukaj.«

»Poskusil sem davi, govoril sem z ameriškim častnikom. Dejal mi je, da sem nacist in trouble-maker in da je prepozno.«

»Potem zares ni moč ničesar storiti.«

»Ne,« je dejal Grundmann. »V kazensko taborišče pojdemo.«

»Oslarija,« je dejal Guehler, »kakšna oslarija!«

Iz barake je stopil Buchwald. Prišel je k vratom in porinil roko skozi žično ograjo.

»Kaj je, ti troublemaker?« je dejal Guehler.

Buchwald ga je pogledal. Sicer živahni pogled je bil utrujen in mofen.

»Postal sem nacist, pravcati nacist, razumeš?«

»Ne,« je dejal Guehler, »ne razumem.«

»Ne razlikujejo nas. Ničesar ne opazijo. Ne verjamejo, da živimo pod pritiskom.«

»Tega nikoli ne bodo domeli.«

»Nocoj so se končno vmešali. Pa še to le zaradi zlaste s kljukastim križem.«

»Nobenih izkušenj z nacisti nimajo,« je dejal Guehler.

»Da,« je dejal Buchwald, »nobenih izkušenj. Med nami je kopica članov tajne policije, ki nas terorizirajo, Američani pa tega sploh ne opazijo.«

Iz taborišča so zaslišali nemško povelje: »Zbor!«

»Odit morava,« je dejal Grundmann. Roke je držal v žepih in zrl v tla.

»Psi,« je dejal Buchwald, »prekleti psi!«

»Dobro se imejta in pazita, da vaju ne zlojmo!«

»So naju že uklonili,« je dejal Grundmann. Se vedno je zrl v tla, ko da je kaj izgubil.

Guehler je porinil roko skozi bodečo žico. Buchwald je dejal: »Varuj se teh psov!«

»Pa vidva?«

»Se bova že izmotala.«

Krepko so si stisnili roke. Med njimi je stala bodeča žica.

»Predavaj dalje in ne popusti!« je dejal Grundmann.

»Da,« je dejal Guehler, »da, da.«

»Dobro gre!« je dejal Buchwald.

Obrnila sta se in odšla po cesti.

Guehler je stal tesno ob žici in zrl za njima.

»Nikoli več ju ne bom videl,« je pomislil.

»Vreče na hrbte!« je zavpil narednik.

Onstran športnega igrišča, na ameriškem nakladnem kolodvoru, je pričela igrati vojaška godba.

»Ribja hrana,« je dejal nekdo zraven njega, »spet natovarjajo ribjo hrano.«

Rezki zvoki vojaške korčnice so spremljali natovarjanje ameriških vojakov, ki so odhajali prek morja.

Guehler je tekkel po cesti mimo barak drugega bataljona proti velikim taboriščnim vratom. Videl jih je, kako so korakali skozi vrata. Na ramenih so nosili vreče. Potem so onstran žične ograje korakali

okrog taborišča proti nakladalnemu kolodvoru. Korakali so v četrverredih in vzdigovali noge pravilno, kakor da korakajo po kasarniškem dvorišču. Peli so:

»Tanki napredujejo v Afriki!...«

Petje je odmevalo po taborišču krepko in vojaško, kakor da se vračajo z uspešnega pohoda.

»Kulise,« je zašepetal Guehler, »samo kulise.«

Znotraj bodeče žice je tekkel vzporedno s korakajočimi.

Onstran žice sta Buchwald in Grundmann stakala pod vrečami. Na čilih sta imela znojne kapljice.

»Na svidenje!« je zavpil Buchwald.

Spreddaj, v koloni, so spet zapeli. Prepevali so: »Samo še enkrat proti USA!...«

Grundmann in Buchwald rista pela. Molče sta se šibila pod vrečama. Pod nogami se je vzdigoval prah s suhe, pečene ceste. Potem so zapeli:

»Pišči v gozdu!« in nato »V domovini, v domovini, se bomo spet srečali.«

Guehler je videl, kako sta oba pela. Pesem je glasnejše kakor korčnica vojaške godbe vihrala pod svetlo poletno nebo.

»Zdej pojo vsi,« je pomislil Guehler. »Vsi pojo.«

S kolodvoru je prodir nagli ritem ameriške vojaške godbe. S kričnimi zvoki je pretrgala pesem.

Guehler je obstal za žično ograjo. Bil je na skrajnem robu športnega igrišča. Dvignil je roko. Grundmann in Buchwald sta ga pogledala. Tudi onadva sta dvignila roki in pomahala. Potem sta odkorakala na kolodvor. Guehler je odšel nazaj. Počasi je stopal prek športnega igrišča, kjer je nekaj nogometašev tekalo za žogo. Taborišče se mu je zdele prazno in zapuščeno. Nasproti mu je prišel Boehmer.

»No,« je dejal, »so odšli?«

»Da,« je dejal Guehler.

»Dobra dečka sta bila.«

»Da, skupaj smo bili na fronti.«

»Tukaj bi morala ostati.«

»Ni bilo mogoče.«

Podobe iz II. svetovne vojne v loškem gradu

CANKARJEVCI

Na tako dolgi fronti se partizani doslej še niso sprijeli! To je bilo presenetljivo tudi za same cankarjevce, ki so tedaj računali, da spopad nemara ne bo tako dolgotrajen, kajti Nemci se najkasneje zvečer vedno umaknejo!

Nemške kolone so že v prvem naletu hotele priti v Dražgoše, vendar jim to ni uspelo niti na enem oddelku. Ustavili so jih dobro merjeni partizanski streli!

Po nekakšnem kratkem zatišju se je zgodilo nekaj novega: iz doline so bruhili nemški topovi in po dražgoških bregovih so padale prve granate! Zdaj ni bilo več šale! Topovi so stali v Rudnem pri Novakovi žagi in bruhali v Dražgoše ogenj, da so se domačini naglo umikali v kleti! To je bil obenem tudi dokaz, da nemški pehota ni uspelo priti v Dražgoše, zato so uporabili topove kot skrajno rezervo. Tako se je vnela prva bitka, ki ni bila »samo vaja« za nemško vojsko, kakor se je hvalil pred tem nemški oficir!

Nemci so imeli s seboj tudi radijske oddajnike in sprejemnike, s čimer so si zagotovili naglo zvezo in obveščanje, cankarjevci pa so si po partizansko pomagali s predanimi kurirji.

Tisti dan je bilo zelo vroče tudi na Bičkovih položajih. Najhujši pritisk Nemcev so čutili prav na levem krilu obrambe. Nemško poveljstvo je dobro prazen položaj in je računalo na prodor s te strani, od koder bi po razbitju partizanov potiskali fronto proti zahodu kakor harmonike...

Bičkov vod je mogel biti le naredko razporejen tam zgoraj nad Ilijevo desetino. Fantje so bili 50 do 60 metrov vsaksebi, in vodnik jim je zabijal, da v prazno ne smejo streljati. To je pomenilo pustiti napadalce čisto blizu. Motila jih je tudi megla, ki se je plazila po pobočju in včasih zginjala. Ko se je megla dvignila, so pred seboj že zagledali Nemce. V belih oblacihih so bili skoraj nevidni. Prihajali so v velikem številu. Takrat je v sosesčini in pod njimi pokalo že kakšno uro. Šele tedaj so se približali tudi Bičkovim položajem. Borci so udarili po Nemcih, jih zaustavili in razbili. Dobro merjeni streli so povzročili tudi začasen in delen umik! Toda takoj za tem valom je pritisnil navzgor naslednji, a se mu ni godilo nič bolje kot prvemu! Morali so se umakniti!

Vodnik Biček je hodil po položajih in dajal navodila. Del fantov je bilo potaknjenih za zadnjimi hišami in pod skalo, del pa na Hudi nivi. Zdaj ni bilo težko opaziti, da nameravajo Nemci prav tu naglo prebiti njihove položaje, zato je vodnik sodil, da je njihovega voda za obrambo tega oddelka premalo, kajti Nemci so se zaganjali navzgor val za valom, kot bi v ta namen začasno spraznili Vzhodno fronto. Zato je poslal h Gregorčiču kurirja s sporočilom:

»Komandantu povej, kako je tu in naj nam takoj pošlje pomoč. Nevarnost je, da nas bodo izrinili od tu, ker Nemci močno pritiskajo iz lajske in jamniške strani! Pohiti!«

Zdaj je šlo, kot gre lahko samo še v filmu: nemški smučarski oddelki so lezli od strani, njihova pehota je pritiskala od spodaj, v to smer pa je hitel z desetino tudi mitraljezec Tonček Dežman, ki ga je poslal tja komandant Gregorčič. V ušesih so mu še zvenele besede, naj pohiti, ko se je s skupino že bližal Bičkovim položajem. Streljanje je bilo bolj in bolj srdito...

Proti Jelenščam so tako hoteli z dveh strani: nemški smučarji in Tončkova desetina! Biček je bil že v skrbeh! Če bo šlo tako naprej, ne bodo mogli dolgo vzdržati...

Vod je bil že v hudem ognju.

Eloksiranje

Z ozirom na razpoložljive kapacitete sprejamo naročila za eloksiranje predmetov do premera 500 milimetrov

Naročila bomo izdelali solidno v najkrajšem roku. Interesente naprošamo, da se oglasijo osebno v obratu v Lipnici.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubega moža, očeta, starca očeta, strica

ANTONA RAKOVCA
upokojenca

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so mu nudili tolažbo in nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč, nam izrazili sožalje, pokojniku darovali vence in se kakorkoli počastili njegov spomin.

Posebno zahvalo izrekamo dr. Mayerju za dolgoletno in požrtvovalno zdravljenje, dr. Zakljuju, dr. Košaku, sorodnikom, članom Jadran-turista in članom Transporta Ljubljana, Zvezi borcev, upokojenecem, sosedom in vaščanom. Se enkrat vsem iskrena hvala!

Zaljubljeni: žena Francka, sinovi Franci, Tone, Lojze z družinami, Vinko in hčerka Francka

Od vseh pokrajinskih muzejev v Sloveniji je škofjeloški muzej v starodavnem škofjeloškem gradu menda najboljši v Sloveniji, in to po obsegu zbranega gradiva kot tudi po tehnični strani; pa tudi najbolj nazorno in kompleksno prikaže gledalcu ozemlje nekdanjega loškega gospostva v vseh pogledih. Muzejsko društvo izdaja s finančno pomočjo Občinskega ljudskega odbora Skofja Loka in delovnih kolektivov v občini že 8. leto tudi kvalitetne **LOŠKE RAZGLEDE**, ki so si pridobili sloves že daleč preko meja Gorenjske, saj so po kvaliteti gradiva na dostojni znanstveni višini.

V škofjeloškem gradu je lepo opremljen tudi **MUZEJ NOB**, ki je vzorno urejen in nam vsestransko prikaže loško ozemlje in borbe loškega prebivalstva v zadnji vojni. Ogledno si ga!

● **Razvoj delavskega gibanja**, razvoj Komunistične partije Jugoslavije pred vojno itd. je v muzeju prikazan precej obširno. Tu so fotokopije ilegalnih predvojnih listov, fotografije Edvarda Kardelja in Tonea Tomšiča iz zapora, načrti za stavko železničarjev v Ljubljani na Zaloški cesti l. 1920, fotografije stavk in grafični prikaz tarifnih in stavkovnih gibanj (samo leta 1936 je bilo v Sloveniji 29 stavk, v katerih je sodelovalo 16.907 delavcev), 6 grafik Maksima Sedeja iz cikla »Predmestje« itd. Od 11. oktobra do 11. novembra leta 1936 je bila stavka v tovarni Sežir v Skofji Loki kot uvod v veliko tekstilno stavko v Sloveniji leta 1936. O stavki pri lesni firmi »Dolenc« je Delavska pravica med drugim pisala: »Kakor je znano, je delavstvo lesne industrije Franc Dolenc v Skofji Loki in Predvoru dne 13. avgusta t. l. stopilo v stavko...«

● **Ustanovni kongres KPS** 18. aprila 1937 je pozval slovenski narod na enotnost in na borbo proti fašizmu. Partija in njen vpliv sta se vedno bolj širila in utrjevala. Tudi v Skofji Loki so ustanovili celico s Francem Pfajfarjem in člani Ivanom Gabrom, Janko Pintarjem ter Antonom Grudnom. Organizirali so tudi delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« kot naslednika v Loki razpuščenega prosvetnega društva »Svoboda«.

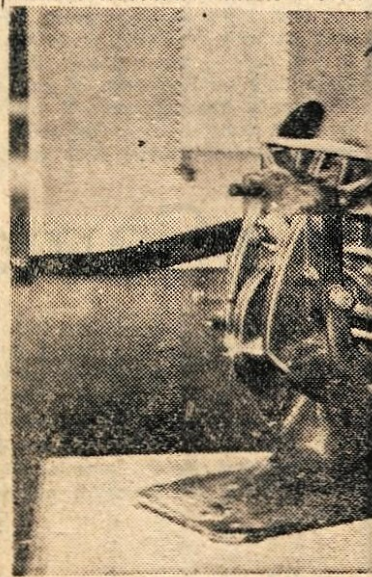
● **Hitler je napadel Jugoslavijo**. Njegova zverstva razen številnih fotografij prikazuje tudi šest grafik Vita Globočnika iz cikla »Herrenvolk«.

Temeljne težke Osvobodilne fronte slovenskega naroda se glasi (po fotokopiji):

1. Proti okupatorju je treba vršiti neizprosno oboroženo akcijo.
2. Ta akcija predstavlja izhodišče za osvoboditev in združitve vseh Slovencev.
3. Stojeti na stališču naravne in usodne skupnosti jugoslovanskih narodov OF ne priznava razkosanja Jugoslavije in deluje z vsemi silami za slovo in enotnost njenih narodov. Hkrati stremi k povezavi narodov jugoslovanskih narodov pod vodstvom velikega ruskega naroda

na temelju pravic slehernega naroda do samoodločbe.

4. Z sovobodilno akcijo in aktivizacijo slovenskih množic preobli-

Del tiskarskega troja, ki je tiskal partizanske letake in brošure, in črke partizanske tiskarne v Ločnici (foto: F. Perdan)

huje OF slovenski narodni značaj. Slovenske ljudske množice, ki se borijo za svoje narodne in človeške pravice, ustvarjajo nov lik aktivnega slovensca.

5. Vse skupine, ki sodelujejo v OF, so se obvezale, da bodo lojalno v medsebojnih odnosih.

6. Po narodni osvoboditvi prevzame na slovenskem ozemlju oblast OF kot celota.

7. Po narodni osvoboditvi uvede OF dosledno ljudsko demokracijo. Vsa vprašanja, ki presegajo okvir narodne osvoboditve, se bodo reševala na dosledni ljudski demokratični način.

8. V skladu s slovenskimi izjavami Churchilla, Roosevelta in Stalina bo po svoji narodni osvoboditvi v notranji ureditvi združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločal slovenski narod sam. OF bo te elementarne pravice slovenskega naroda uveljavila in branila z vsemi sredstvi.

9. Narodna vojska na slovenskem ozemlju raste iz slovenskih narodnoosvobodilnih odborov, partizanskih čet in narodne zaščite, kamor se pozivajo vsi Slovenci.

● **Maketa oddelka »C«** bolnice »Franja« in primerki orožja partizanov nam ponazarjajo vse težkoce prvih borcev. Vse to dopolnjujejo slike iz prvih dni bojev slovenskih ljudi proti okrutnemu okupatorju, ki je tudi loške delavce, kmete in intelektualce izseljeval in zapiral v koncentracijska taborišča — ta strahotni izum fašizma. Hitler je imel namen iztrebiti z Zemljine krogle vse »nižje rase« in prepustiti celotno oblast nemškemu narodu, ki je, kot razlaga Hitler v svojem znamenitem delu »Mein Kampf«, ustvarjen za to, da zavlada vsemu svetu.

ki se niso mogli umakniti. Sami so imeli 300 do 400 padlih.

● **Borbe 1943.**

Obleke zapornikov, njihovi predmeti, seznam.

Berglje in nosila, najdena na razvalinah partizanske bolnišnice oddelka »C« SVPB »Franja« na Razseku nad Tajnetovo žago v Zalem logu.

Primerki partizanskega tiska. Maketa tehnične pod šolo na Martini vrhu. Del tiskarskega stroja, ki je tiskal partizanske letake in brošure. Črke partizanske tiskarne v Ločnici. — Dokumenti so ne-

● **Borbe leta 1941**

Pred nami se vrste fotografije in dokumenti:

— Oktobra 1941 so Nemci napadli pri Kopaču Rašiško četo. Padlo je 6 borcev.

— Cankarjev bataljon je 12. XII. 1941 pobil v Rovtih kolono 46 nemških policistov.

Sledi nemško poročilo o POLJANSKI VSTAJI, ki je preprečilo preseljevanje 65.000 ljudi.

In tako dalje...

● **Dražgoška bitka** je postala že kar legendarna. Bilo je pozimi leta 1942. Na tisoče in tisoče je bilo junakov, ki so v teh dneh zgrabili za orožje in odšli v gozdove.

Veliki boji v Dražgošah in okolici so trajali od 9. do 11. januarja 1942. Tri dni se je junaki Cankarjev bataljon (185 moških) upiral brez nam napadom več tisoč Nemcev. 11. januarja so se morali partizani umakniti zaradi izdajstva na Jelovico. Nemci so po zavzetju Dražgoš in bližnjih naselij začeli z ropanjem in grozodejstvi, požgali so Dražgoše, Peči in Jelenšče, pobili 42 moških, otrok in starecev,

mi, a govorijo prepričljivo. Ni moč naštetih vseh, preveč jih je!

● **POVELJE** — Stab II. operativne cone NOV in POS dne 12. 7. 1943. — Na podlagi povelja Glavnega štaba NOV in POS z dne 24. 6. 1943 se ustanovi za področje Gorenjske in Koroške II. operativna cona. Na podlagi istega povelja se izvrši reorganizacija gorenjskih partizanskih enot. V tem smislu Stab II. operativne cone, pod katerega poveljstvo spadajo vse partizanske enote na Gorenjskem in zahodnem Koroškem, ODREJA:

1. Ustanovi se Osmo udarna partizanska brigada (pozneje VII. SNOB Fr. Prešerna).
2. Ustanovi in reorganizira se Gorenjski partizanski odred.
3. Ustanovi se samostojni Koroški bataljon.
4. Ustanove se posebne enote, ki so prav tako kot Koroški bataljon pod neposrednim poveljstvom štaba II. operativne cone.

● **Spet sledijo dokumenti:**

Tiskarska tehnika Trilof v Davču, ki je izredno lepo natiskala Prešernovo Državljico. Prava bibliofilska izdaja.

Zemljevid kurirskih linij na Gorenjskem.

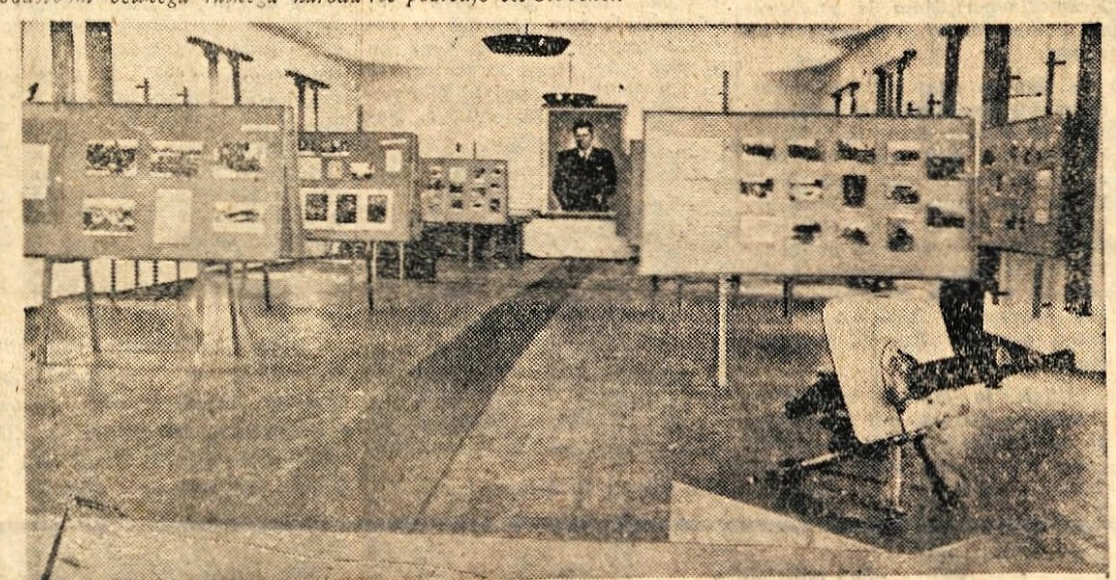
Upravna razdelitev Gorenjske med narodnoosvobodilnim bojem. Bekanntmachung! Razglas! Emotivni plakati z imeni ustreljenih...

● **Leto 1944-1945.**

Škofjeloški odred je bil formiran jeseni leta 1944, ko je bil za njegovega komandanta »stavljen Olo Vrhevec — Blaž Ostrovrhar. Operativno področje odreda sta bili predvsem Selška in Poljanska dolina.

Leto 1944 — leto borb in zmag. Enote XXXI. divizije so likvidirale avstrijske podbojke v obeh dolinah.

Na koncu so še vitrine s fotografijami loških prvoborcev in žigi partizanskih enot in nekaj slik s prvega obdobja gradnje in političnega življenja v osvobojeni Skofji Loki. — T.

Takle je razstveni prostor muzeja NOB v škofjeloškem gradu (foto: Perdan)

Trinajst let uspešnega dela

Bled — (R. C.) — Pred dnevi je imela strelska družina »Brata Rus« z Bleda trinajsti redni letni občni zbor, ki je bil zelo dober. Razen številnega članstva, predvsem mladine in pionirjev, se je zboru udeležilo tudi več predstavnikov okrajnega strelskega odbora, taborniške organizacije, ZROP, Ljudske milice, zastopnikov sosednih strelskih družen in kum prapora blejskih strelcev Pavel Tolar.

Iz izčrpnih poročil in živahne razprave je bilo ugotovljeno, da je družina v zadnjem obdobju mnogo napredovala, predvsem pa v vključevanju pionirjev in mladincev v članstvo, v družini jih je sedaj že 261. Nedvomno je družina uspevala prav pri množičnem delu, saj ima že dlje skoraj vsak redne treninge, ki so vedno dobro obiskani. V poletni sezoni so blejski strelci mnogokrat zainteresirali za streljanje tudi goste, ki jih je zlasti veselilo streljanje z malokalibrsko puško. Ker za to vrsto orožja na Bledu še nimajo strelšča, so sklenili, da ga bodo zgradili prihodnje leto (naštetje imajo že pripravljeno). Pomembnejše je v razpravo posegel tudi Pavel Tolar, ki je dal zboru precej napotkov za nadaljnje delo.

Poledica - vozi previdno!

Da bi promet po naših cestah potekal kar najbolj varno, je odsek za prometno varnost oddelka za notranje zadeve OLO Kranj storil že vrsto ukrepov. Ta prizadevanja so obrodila tudi lepe uspehe. V mrzlem zimskem času, ko se pogoji na naših cestah bistveno spremenijo, pa tudi najbolj vestno nadzorovanje cest, ki je zaupano prometni milici, ne more preprečiti prometnih nesreč. Tu gre predvsem za poledico.

Namesto dveh - eno društvo

Tržič (R. C.) — V soboto zvečer je bil v Domu TVD Partizan skupni občni zbor TVD Partizan Tržič in SK Ljubelj — Tržič. Zboru je prisostvovalo nad 130 športnikov in številni gostje. Namen skupnega zbora je bil predvsem v tem, da sta se obe dotedanji organizaciji združili v eno društvo, in sicer z naslovom TVD Partizan-Tržič.

Po izčrpnih poročilih obeh upravnih odborov je bila izredno živahna razprava, v kateri je sodelovalo kar 26 članov in gostov. Osnovna ugotovitev razprave pa je bila, da sta Partizan in smučarski klub v minulih letih pre-

cej razširila svojo dejavnost, vendar pa, da bi bilo prav gotovo že doslej več uspehov, če bi bili društvi združeni. Prav zaradi tega je v soboto tudi prišlo do združitve v eno društvo, za katerega so že izvolili 35-članski upravni odbor in 11-članski izvršni odbor. Novemu društvu so predstavniki raznih oblastnih in družbenih organov obljubili vsestransko pomoč, zato je pričakovati še toliko večje uspehe. Seveda pa bo potrebno najprej zagotoviti delovne pogoje: več denarja kot doslej in športne objekte (rokometno igrišče, ureditev Doma TVD Partizan, vlečnica na Zelenico).

je tudi, če se zanašamo na svoje vozniske sposobnosti. Na poledicnem cestnišču največkrat izgubimo oblast nad vozilom in že je tu nesreča. Dokaz? Prometna kronika beleži iz dneva v dan več nesreč, ki jih je zakrivila zanesena ali poledelena cesta.

In še en ukrep za varno vožnjo po spolziški cesti! Ne zavirajmo zavorami, temveč vedno s strom. To upoštevanje zlasti še pri sruševanju z drugimi vozili.

Povsem napačno je, kadar se vozniki motornih vozil zanašajo na pesek, ki je posut po cestnišču. Pri nizkih temperaturah tudi pesek ne bo nudil posebno učinkovitega terena za zaviranje. Razen tega pa kaže upoštevati tudi to, da se poledica hudo rada pojavlja v pasovih. Nanjo naletimo zlasti na prisojnih odsekih ceste, kjer se sneg in led čez dan talita, zvečer pa moko cestnišče pomrzne. Kako nevarno je polediceno vožnjo, nam pove prometna kronika I. tromesečja letos, ki je beležila kar 36 prometnih nezgod. Mnoke in spolziške ceste pa so povzročile 24 prometnih nesreč. Na pretek pa bi storili, če bi zvržali krivdo samo na zimске razmere. Krivci so predvsem sami vozniki motornih vozil!